

SZAKDOLGOZAT

Kovács Amanda

Vidékfejlesztési Agrármérnöki alapszak

Gödöllő

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Vidékfejlesztési Agrármérnöki alapszak

SZOLNOK VÁROSFEJLESZTÉSI
LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA

Belső konzulens: Urbánné Malomsoki Mónika
Tanszéki munkatárs
MATE VFGI VTT

Készítette: Kovács Amanda
A18PEY
Levelező tagozat

Intézet/Tanszék Vidékfejlesztés és Fenntartható
Gazdaság Intézet
Vidék– és Területfejlesztési Tanszék

Gödöllő
2023

TARTALOMJEGYZÉK

1.Bevezetés.....	3
2. Szakirodalmi áttekintés	5
2.1. Magyarország régió felosztása	5
2.2. A régió fogalmi lehatárolása.....	5
2.2.1. <i>Európai Unión belül a régiók szerepe</i>	6
2.3. NUTS rendszer fogalma, szerkezeti felépítése, célja	7
2.4. Regionalizmus politikai kihívásai	8
2.5. Okos város (Smart City) fogalmi lehatárolása	10
2.5.1. <i>Okos város (smart city) koncepciója a városfejlesztésben</i>	12
2.6. Szolnok történelme	15
2.7. Szolnok város térségének kapcsolati hálója	18
2.7.1. <i>Szolnok település együttese, infrastruktúrája</i>	19
2.7.2. <i>Energetikai fejlesztések, környezetvédelmi projektek</i>	22
2.7.3. <i>Szegregációs felzárkóztató projektek</i>	22
3. Saját vizsgálat.....	23
3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek.....	23
3.2. A vizsgálat körülményei és helyszíne	24
3.3. Kutatás módszerek és a minta bemutatása	26
3.4. Eredmények	29
4. Következtetések, javaslatok	40
5. Összefoglalás.....	44
Irodalomjegyzék.....	47
Mellékletek.....	51

1.Bevezetés

Hazánkban egyre nagyobb hangsúly helyeződik a vidékfejlesztésre. Ennek köszönhető, hogy a társadalmi-gazdasági célkitűzések konkrét meghatározásával nyílik lehetőség a kisvárosokban élők számára egy minőségben jobb életszínvonal megteremtésére. Ezzel egyidejűleg rohamosan nőnek a városi területek vele együtt pedig gyarapszik a népesség is (szuburbanizáció). Az urbanizációnak a következménye, hogy a városok egyre nagyobb kihívásokkal néznek szembe.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye székhelye Szolnok, mely az Észak-Alföldi régióhoz tartozik. Tisza-parti településként Szolnok városának egyik legmeghatározóbb központját a folyók közelsége adja. Szakdolgozatom témája Szolnok városfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata. Fontosnak tartottam, hogy az általam választott témát személyes tapasztalataimmal és meglátásaimmal alátámasztva hitelesen tudjam képviselni. Szülővárosomnak köszönhetően hű maradtam gyökereimhez így bízom abban, hogy hitelesen tudom bemutatni mind a gazdasági és történelmi hagyományokat, a különböző kulturális örökségeket, értékeket. Szolnok városa temérdek kihívással nézett szembe az elmúlt évtizedekben, de ez idő alatt számtalan városfejlesztési folyamatnak lehettem szemtanúja. Szolnok Megyei Jogú Város példaként is szolgálhat más településeknek, hosszú távú városfejlesztési stratégiának köszönhetően több fejlesztést is meg tudott valósítani. Stratégia kidolgozásában szerepet kapott a humánterület, a környezetvédelem és az energiahatékonyság is. A pozitív fejlődések mellett említést teszek a városban rejlő fejlesztendő területekről is, mint például a városkép, településhálózat, közlekedési infrastruktúra, oktatás és turizmus. A szolgáltatások minőségének javításával a társadalmi igényeket figyelembe véve hatékony településfejlesztés érhető el. A megfelelő egyensúly megteremtésével pedig javulhat a lakosság életszínvonala. Hathatós településfejlesztés számos tényező összehangolásával érhető el. Gondolok itt a városvezetésre, akik a modern informatikai és kommunikációs eszközök segítségével szorosan együttműködve a lakossággal, a város érdekeit szem előtt tartva, a technológiai lehetőségekkel elősegíthetik a fenntarthatóbb fejlődést.

Szakdolgozati kutatásom célja Szolnok Megyei Jogú Város városfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata, elemzése, azonosítása, a versenyképes és a hosszú távú fenntartható növekedés érdekében. Kutatásom révén részletesen megvizsgáltam Szolnok Megyei Jogú Város gazdasági, kulturális, környezeti, infrastrukturális aspektusait. Az éppen aktuális fejlesztési irányok megtartásával középpontba állítottam Szolnok városának település- és

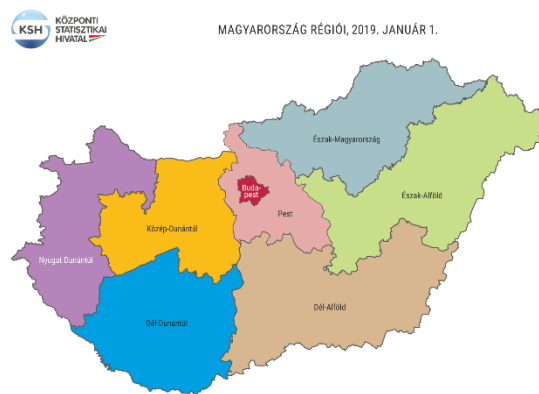
gazdaságfejlesztési folyamatainak fejtegetését. Továbbá vizsgáltam Szolnok város gazdasági- és települési fejlődését, majd részletesen kifejtettem a régiók kihívását, szerepét. Az oktatásban, a kultúrában és turisztikában rejlő lehetőségek, és a helyi vállalkozók környezetének erősítésében is megvalósítható kihívásokat véltem felfedezni. Ezek a tényezők mindegyike kulcsfontosságú Szolnok város sikeres és élhetőbb jövőjének kialakításában. A kreatív város, okos város „Smart City” várostervezés alapvető törekvése a jelenlegi társadalomnak. A vizsgálatom során alkalmazott módszertani keret tartalmazza az adatgyűjtést, mint kérdőíves kutatási módszert. Annak elemzését és az értékelés módszereit, melyek segítségével a fejlesztési lehetőségek objektív és megalapozott helyzetelemzésére törekedtem. Szakdolgozatomban összekapcsolódási és visszkapcsolódási pontok figyelhetők meg. Szolnok város jelenlegi helyzetének és a korábbi állapotoknak fényében az eddig megvalósult fejlesztéseket, illetve az esélyegyenlőség megteremtésével az elvándorlási szándék csökkentését szándékozza megteremteni. A teljesség igénye nélkül szeretném bemutatni Szolnok történetét, a városban történt kisebb-nagyobb fejlesztéseket, a városfejlesztés célját, magát a beruházásokat, sport és nevelési-oktatási folyamatokat elősegítő bölcsődei, óvodai, iskolai fejlesztéseket és ezek által célzott munkahelyteremtést. Szolnok Megyei Jogú Város számos kiaknázatlan, ámde annál értékesebb erőforrással rendelkezik, amelyekre érdemes lenne hangsúlyt fektetni.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. Magyarország régió felosztása

Magyarország nyolc régióra van felosztva. Ezeknek a régióknak mind a mérete, népességszáma, fejlettsége különbözik egymástól. Szólnok, az általam választott település, melynek köszönhetően számtalan szép emléket őrzök. Szülővárosom az Észak-Alföld közepén helyezkedik el. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyének Észak-Alföldi régióba való tartozása révén a legjelentősebb természeti erőforrása a termőföld.

1. ábra: Magyarország régiói

Forrás: [KSH \(2019\) adat](#)

A fenti ábra jól mutatja, hogy hazánk 8 régióra van felosztva. Pest vármegye és Budapest egyéni régióként működik, Pest régió és Budapest régió néven. A további régiók Észak-Magyarországi régió (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén), Dél-Alföldi régió (Békés, Bács-Kiskun, Csanád), Nyugat-Dunántúli régió (Vas, Zala, Győr-Moson-Sopron), Dél-Dunántúli régió (Tolna, Baranya, Somogy), Közép-Dunántúli régió (Veszprém, Fejér, Komárom-Esztergom), végül, de nem utolsó sorban Észak-Alföldi régió (Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar, Szabolcs Szatmár-Bereg) (KSH, 2019).

2.2. A régió fogalmi lehatárolása

Magát a régió szót sokan sokféleképpen használják. Latin eredetű szó, hétköznapiokban vidék, térség, táj, övezet, államokon belüli terület egység szinonimájaként vagy körzetként használják (Magyar Nagylexikon, 2002). Éppen ezért fontos tisztázni magát a régiót az

Európai Unión belül, mint regionális politika kapcsán hogyan is értelmezik a mai kor kutatói, szakemberei. Néhány meghatározási formát szeretnék ismertetni.

„A régió területfejlesztési szempontból olyan társadalmi-gazdasági területegységet jelent, amely az őt alkotó „részek” szoros együttműködésére és érdekazonosságára épül, de határozott földrajzi határokkal nem minden esetben definiálható. Jellegükből adódóan a földrajzi térben a közigazgatási egységek – megyék, a régiók, tartományok, országok – összességében a regionalizáció az „állandóságot”, a regionalizmus folyamatának eredményei a makroregionális térstruktúrák viszont a „változékonyságot” képviselik. A régió azonban mindkét esetben a földrajzi térben tapasztalható sokszínűség (heterogenitás) viszonyi között társadalmi-gazdasági-kulturális téren megnyilvánuló homogenitást képvisel” (Süli-Zakar I. 1994).

A régió egy társadalmi folyamatnak a végeredménye, nem pedig egy objektív, kész gazdasági-társadalmi folyamatnak az eredménye. Ezt az emberek hozták létre, földrajzi tér valamilyen darabját rendelték a régióhoz, s úgy, mint egy mozaik darabkák összetevődnek. Általa jön létre a régió, mely társadalmi, gazdasági, kulturális folyamatok összekapcsolódása révén lesz egy egész. Benno Werlen (1995) arra kereste a választ, hogy a régiók milyen céllal jöttek létre. Három típusát különböztette meg, első a normatív régió, itt szabály- és normatív rendszer alapján határozza meg. Míg a második a célracionális régió, melyben tervszerű cselekvés, racionális kijelölt terület átfogó rendszer keretében, míg a harmadik alapvető típusnál a földrajzi tér tudatos és érzelmi azonosulására helyezte a hangsúlyt. Magyarországon összegabalyodnak a fent említett alapvető három régiótípus és azok jellemzői. Alapvetően a célracionális és a szubjektív régiók jellemzőek településeinkre, kistérségeinkre (Cséfalvay Z. 2004).

Szubjektív véleményem, hogy a történelem során a régió – regionális és a regionalizmus szavak jelentése megváltozott. Egy közös pont azonban fellelhető, mégpedig az, hogy meghatározott területre, térségre terjed ki. Ez pedig értéként jelenik meg és egy közös célt szolgál mióta Magyarország az Európai Unióhoz csatlakozott, mégpedig területi kiegyenlítődés révén.

2.2.1. Európai Unión belül a régiók szerepe

Horváth Gyula (2000) *A régiók szerepe a bővülő Európai Unióban* című könyvében leírja, hogy mi az EU fő célja: fokozni a versenyképességet, megerősíteni a területi kohéziót. Ezt a

méltányosság, szolidaritás és az igazságosság alapjaival tudja megvalósítani. Az elmúlt időszakban a regionalizáció és a decentralizáció kulcsfogalommá vált. Az Európai Unió tagállamai között a támogatások szétoztása (decentralizáció) alapvető szabály. A volt szocialista országokban, köztük Magyarországon is központi kérdés lett az önkormányzati alapszintek. Köztük a politikai, gazdasági és funkcionális átalakítás. Középszinten is szükségessé vált a szerkezeti átalakítása a gazdaságnak, mivel a regionális programokat, célkitűzéseket új átfogó reformok nélkül nem lehet megvalósítani. Bebizonyosodott, hogy a területfejlesztést ötvözni kell a helyi adottságokkal majd a szakmai kultúrával. A régiók sokfélesége olyan nagymértékű, hogy az európai integráció sem volt képes egységesen, egyszerűen alkalmazható régió-fogalmat kialakítani. Ezért az Európai Unió Bizottsága a NUTS rendszert alkalmazza regionális politikája végrehajtására, amelynek három regionális szintjét, mint mesterséges konstrukciót a tagállamok közigazgatási egységeinek összevonásával alakítottak ki. Ugyanakkor a tagállamok a saját regionális politikája végrehajtása révén a területi egységek olyan skálája alapján dolgozik, amelyet éppen az adott feladat megkövetel. Legyen az társadalmi, gazdasági vagy területi kohézió.

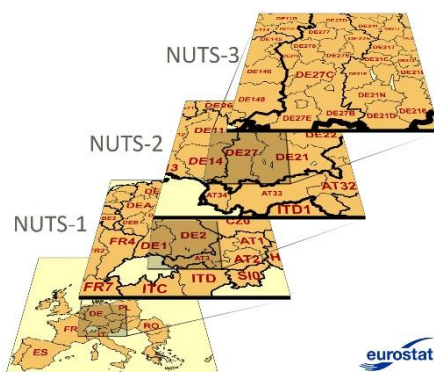
2.3. NUTS rendszer fogalma, szerkezeti felépítése, célja

Tanulmányaim során megismertem a NUTS rendszert, mely statisztikai célú, területi egységek osztályozási rendszere (Nomenclature of Territorial Units for Statistics). Ezt a hierarchikus rendszert az Európai Unió hozta létre. Magyarországon a NUTS 3-as szintű besorolásba tartozik Budapest, Magyarország fővárosa és a 19 vármegye. Az osztályozási rendszer szerint a NUTS 2 szinten Magyarországot nyolc régióra osztjuk, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Észak-Magyarország, Dél-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Pest vármegye és Budapest. A nagyrégiók kialakításában aktív szerepe van a vármegyéknek. NUTS 1-es nagyrégiók a következők: Közép, Dunántúl és az Alföld és Észak nagyrégióhoz tartozó térségek. (*Regionális Politika*).

A regionális politika az alappillére az Európai Uniónak. Hazánkban is az elmúlt évtizedben kialakításra kerültek a statisztikai nagyrégiók. Magyarországon összevontak több megyét és így jöttek létre a szabványoknak megfelelő NUTS szintek, egységek (*KSH*).

Az Európai Unióba való csatlakozás, egységesülés sem tudta egyértelműen meghatározni a régió fogalmát, éppen ezért egy NUTS rendszer felállításával egységesítette a regionális politikát. A tagállamokat három szintre osztja. NUTS 1-2-3 (*Eurostat, 2021*).

2. ábra: NUTS besorolás

Forrás: [Eurostat \(2021\)](#)

2.4. Regionalizmus politikai kihívásai

Pálné Kovács Ilona (2000) *A regionalizmus politikai kihívásai Magyarországon* című írásában mind a nemzetközi trendek és közigazgatási, területfejlesztés tervezését vizsgálta Magyarországon. A regionális politika és a területenkénti közigazgatási szervezés a központi munka, és a helyi-területi résztvevők és különböző struktúrák hatékonyságának, illetve Európai Unió konformitás tényezőit veszi figyelembe. A regionalizálási törekvéseknek köszönhető, hogy az 1990-es évektől megfigyelhető az úgynevezett megye-vita. A decentralizációs és centralizációs ciklusok befolyásolják a polgári állam fejlődését. A központosítási folyamatok a „Régiók Európája” nem tudta egységessé tenni a területi igazgatási rendszert. Megfigyelhető, hogy a fent említett területi és igazgatási rendszerek differenciáltak és egy irányba mutatnak. Észrevehető volt a modellváltás, ahol az elmúlt évtizedekben előtérbe kerültek a helyi erőforrások és általa a központosított tervezés stratégiákra helyeződött a hangsúly.

Maga a decentralizáció alapeleme az endogén és a regionalizált területi politika. Vállalkozások formájában, a közvetlen piac jóvoltából az új szolgáltatások mellett, megjelent a „paraállami” szervezeti forma. A regionális különbségeknek köszönhetően kialakultak a társadalmi egyenlőtlenségek. Elterjedtek a bázis demokratikus módszerek, melyek új követelményrendszert állítottak fel. Sajnos a rendszer hibája (racionális), hogy magát a gazdasági fejlődést és a területfejlesztés szereplőit akadályozta, illetve a megyéket és településeket egymás ellen fordította. Emiatt a politika még nagyobb hangsúlyt kapott a strukturális és szervezeti működésben. A regionális politika az önkormányzatok szolgáltatásaihoz és feladataihoz kapcsolta a település infrastrukturális fejlesztését. 1996-ban

elfogadták a területfejlesztésről szóló törvényt. Elsődlegesen a régiók funkcióját és stratégiáját célszerű tisztázni, majd a humán szolgáltatást, magát a területfejlesztést, kutatást, marketinget, gazdaságfejlesztés-támogatást. Napjainkban a régióépítésnek a stratégiája a vármegyék együttműködésére épül.

Kovács Teréz (2003) *Vidékfejlesztési politika* folyóiratában kutatásaival a rurális térségek számtalan tényezőjét vizsgálta meg. A vidékeknek szembesülnie kell a társadalmi-gazdasági átalakulásokkal. Hazánk az Európai Unióhoz való csatlakozását követően a globalizációnak köszönhetően a lokalizációval kéz a kézben egyöntetűen megerősíti, hogy szükség van a vidékfejlesztésre. Sajnos napjainkban is a politika erős ráhatással van a vidékfejlesztésre. Az író természetesen említést tesz a ruralitás dimenzióira, pontosan a foglalkozási, ökológiai és szociokultúra ismertetésére. A rendszerváltásnak köszönhetően modernizálódott és leképeződött. A fenntarthatóság és a vidékfejlesztés fejlődése, illetve az ágazati politikához illeszkedik be a regionális politika. A városi és vidékpolitika az ott élők érdekeit képviselik.

A városok túlnépesedésének következménye, hogy a városi életminőség romlott, éppen ezért többen választják a vidéki településeket életvitelszerűen. Így a városiasodás üteme és népessége stagnál, vagy éppen csökken. Ez egy folyamat, amit érdemes volt vizsgálni, hogy a vidéki életet miért választják az emberek a városi alternatívával szemben. Gazdasági és társadalmi szempontból a vidéki térségek, települések felértékelődnek, mert nőtt a munkalehetőségek száma és fejlődött az infrastruktúra. A település fejlődésére vajon milyen hatást gyakorolhat, ha az emberek vidékre költöznek? A térbeli kapcsolatoknak köszönhetően az összeköttetések a település határain túl mind a gazdasági (pl. piacok), mind a társadalmi (p. kulturális események), mind az infrastrukturális (pl. közlekedési hálózatok) kezdeményezések összekapcsolódnak. Ezeknek az összeköttetéseknek és kapcsolatoknak a fenntartása révén tud a vidéki település fejlődni, s általa a lakosság életkörülményei javulni. A térbeli elhelyezkedés fontos szempont lehet a vidéki települések esetében (Csatári Bálint, 1988).

Az urbanizáció, mint folyamat területenként eltérő lehet. Intenzitásuk változhat felfelé ívelő vagy lappangó (recesszív) lehet. Politikai földrajzi és gazdaságföldrajzi helyzetnek köszönhetően az urbanizációs folyamat bizonyos térségekben az előző időszakhoz képes felgyorsulhat vagy lemaradhat. Országon belül eltérések figyelhetők meg a területi sajátosságoknak köszönhetően. Ezért kutatásokat kell végezni annak érdekében, hogy elő tudjunk segíteni az adott térség, település fejlődését (Tóth József, 1988).

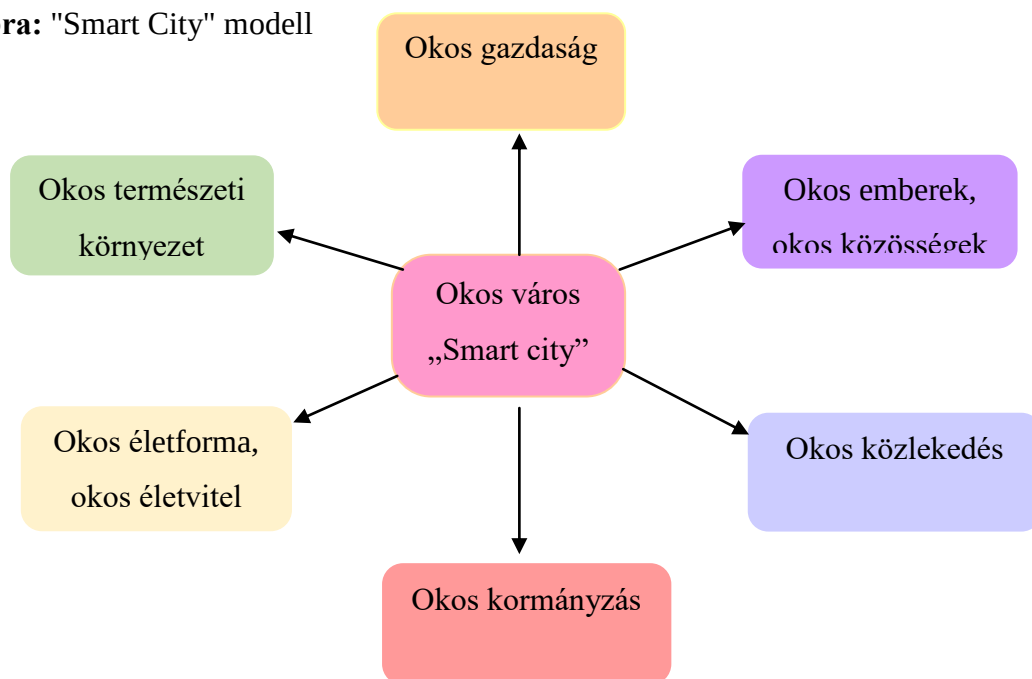
Erdősi Ferenc (1993) szerint napjainkban a gazdasági struktúraváltás jellemzője a szolgáltatások súlyának növekedése a termeléssel szemben. Ez pedig érezhető a

foglalkoztatásban és értéktermelésben. A gyors növekedésnek köszönhetően a társadalom is ez irányba halad. Ágazati infrastruktúra alapjai a termelői, hálózati és lakossági szolgáltatások, és intézményi alapok. Térségekre vonatkozóan előtérben helyezhető a területtervezés és település fejlesztés. Tényfeltárásnak köszönhető az Alföldön és régiókon belüli települések közötti differenciálás, infrastrukturális fejlesztések vizsgálata. Régiókon belül is szükséges bizonyos felzárkóztatási folyamat. Érdemes előtérbe helyezni akár a tűz, víz, közbiztonság, honvédelem vagy akár a bankrendszer és egyéb intézményi rendszerek korszerűsítése. Elemzésének köszönhetően feltárta az infrastruktúra lehetséges mozgató rugóit.

2.5. Okos város (Smart City) fogalmi lehatárolása

Okos város kifejezés a szakirodalomban nincs egységesítve, többen többféleképpen értelmezik. Számtalan meghatározás közül szeretnék párat kiemelni. Rudolf Giffinger tudományos professzor kollégáival együtt megalkotta a „Smart City” koncepciók modelljét, ahol hat alrendszert neveztek meg annak érdekében, hogy egy város hatékonyan és intelligensen tudjon működni. Koncepciójuk a következő volt: az emberek, a kormányzás, a mobilitás, a környezet, a gazdaság és az élet minősége összekapcsolódására épül. Független, tudatos, önálló döntésekre képes polgárainak képességeire, tevékenységeire, cselekedeteire épít (Giffinger et al., 2007).

3. ábra: "Smart City" modell

Forrás: [Giffinger et al \(2007\) adatai alapján saját szerkesztés](#)

Egy integrált rendszernek köszönhetően a városban működő résztvevőket összehangolja, majd az adott területen szükség szerint egymásra épülő műveleteket alkalmazni tudja. Célja az emberek életminőségének javítása, a város működésének eredményessége, hatékonyság javítása. Egy település akkor lesz élhető város, („Smart City”) „ha az emberi tőkébe, tradicionális (pl. közlekedés) és modern információs és kommunikációs infrastruktúrába történő befektetés ösztönzi és hajtja a fenntartható gazdasági fejlődést és a magas életszínvonalat, miközben a természeti erőforrásokat bölcsen kezelik (Horváthné Barsi B. 2015).

[illegible]

Dirks-Keeling (2009) a „Smart City” koncepcióját több alrendszer kölcsönhatását vélte felfedezni. Ezen alrendszerek szoros összekapcsolódásával a digitális, elektronikus

eszközellátottsággal fenntartható módon optimalizálják erőforrásaikat. Alrendszerek az „emberek”, üzleti vállalkozások, közlekedés, kommunikáció, vízgazdálkodás, energiagazdálkodás. Az alrendszerek hatékonyságukat meghatározva eltérőek lehetnek okos városokként. Nagy Orsolya Bernadett (2020) *A smart city koncepciójának fejlődése* tanulmányában részletesen ismertette az alrendszereket.

„Az okos város az a hely, ahol a hagyományos hálózatokat és szolgáltatásokat digitális megoldások használatával hatékonyabbá teszik a lakosság és az üzleti élet érdekében” (European Commission 2018). Az „okos városok” víziója a jövő városközpontja, amely biztonságos, környezetbarát és hatékonyan működik, mivel minden szerkezetet – legyen az áram, víz, közlekedés stb. fejlett, integrált anyagok, érzékelők, elektronika és hálózatok, amelyek adatbázisokból, nyomonkövetési és döntéshozatali algoritmusokból álló számítógépes rendszerekkel vannak összekapcsolva (Hall, 2000).

Árvai Anett (2022) *Az okos város fogalom megjelenése a magyar közép- és nagyvárosok fejlesztési dokumentumaiban* leírja, hogy hazánkban a 2010-es évek óta a városfejlesztési koncepció egyik alappillére az okos város. Magát a fogalmat 2017-ben kiadott Kormányrendelet eképpen határozza meg: „*okos város*: olyan település, amelyik az integrált településfejlesztési stratégiáját okos város módszertan alapján készíti és végzi” (314/2012. Korm.rendelet 2. § 5 a.)”. Egy jogszabály módosításnak köszönhetően 2017-ben megjelent az 56/2017. (III. 20) az okos város meghatározása, definíciója.

2.5.1. Okos város (smart city) koncepciója a városfejlesztésben

Az okos városok jelenlegi állapotának felmérése elengedhetetlen, mivel viszonyítási alapot adhat a meglévő információk segítségével arról, hogy milyen irányban történt elmozdulás, fejlődés. Ezáltal pedig a későbbi beruházási szándéknál, döntésnél megalapozott lehet a jövőbeli fejlesztési terület. A smart city fogalomra nincs egyértelmű definíció, nincs egységesítve. Alapvetően négy koncepció területet foglal magába. A vállalati, a média, a környezeti és az akadémiai területet. A városfejlesztés egyik legnépszerűbb fogalma a „Smart city”, azaz okos város. A modern kor által kínált megújult technológiának köszönhetően egy okos város életében a mindennapok során alkalmazható lehetőségek tárházaként említhető meg akár az intelligens közlekedési rendszerek. Az új technológiáknak köszönhetően az intelligens túravezető alkalmazások megkönnyítik a lakosok mobilitását (Horváthné B. B. 2015).

Egedy Tamás (2017) *Városfejlesztési paradigmák az új évezredben – a kreatív város és az okos város* cikkében körültekintően leírja, hogy a 2000-es évektől az egész világon, beleértve Magyarországot is meghódította a „kreatív város” elképzelése. Ezt követően a világválság következménye mely a 2007-2008-as évet érintette, háttérbe szorult, majd helyébe a „smart city” azaz okos város vette át az új irányvonalat. Ennek a törekvésnek a célja az innováció, a kreativitás, és maga a technológiaváltások, majd hálózatfejlesztések porondon maradjanak a városfejlesztés politikában. Természetesen a kor kihívásait szem előtt tartva. Az 1950-es évektől javaslatokat tettek annak érdekében, hogy az utcák érdekesek és élettel telik legyenek, melyek összekapcsolódnak egyfajta hálózattá. A parkok, utcák, középületek, terek változatos színfoltja legyen, melyeknek természetesen funkcióval is rendelkeznek. Maga az elmélet előfutárai között említhető meg Edward Soja és Allen J. Scott, akik a Los Angeles Scholl of Urbanism munkatársai voltak. Ők már ekkor felfigyeltek a városfejlesztéshez szükséges két fontos dologra, magára a kreativitásra és az innovációra. Napjainkban már egy úgynevezett kreatív kor szellemében egy-egy város szerepe megváltozott. A városmarketing feladata, hogy magát a márkát (brandet) úgy állítsa fel, hogy egy vízióval megtestesítse a környezeti és strukturális feltételeket. Céljának tekinthető hogy az ott élő embereknel érzelmi kötődés alakuljon ki, s általa az imázs egybeolvadjon, így megvalósuljon a város elképzelése. A gazdasági és technológiai változásoknak köszönhetően a városok törekedtek a fenntarthatóságra. Ezt ötvözték a versenyképességgel, melynek célja a városfejlesztés. Összességében elmondható, hogy a gazdasági válságot követően is érződik napjainkig az a koncepció, melyet a kreatív város elmélete takar.

Ezzel párhuzamosan már a 1990-es évektől mind az elméleti, gyakorlati részen is fejlődött a városfejlesztésben a „Smart city”, okos város. Ekkor a fő kérdés az volt, hogy milyen keretek között lehet a fenntartható fejlődést a városirányítással együttesen megreformálni. A legfontosabb szempontok egy hármas differenciálásnak köszönhetően jöttek létre. Az elsődleges szempont volt, maga a gazdasági fenntarthatóság. A második prioritás, hogy széles körű részvétellel, ahol magát az állampolgárok bevonásával egy értékteremtő életminőség javulás érhető el. A harmadik szempont a hatékonyság, ahol a minőség és szolgáltatás hatékonysága, minősége javul. Jól körvonalazódik, hogy maga a kiindulási alap ahhoz, hogy jól működjön, az okos város projekt fontos szereplőire van szükség. Magára az állampolgárokra, civil társadalomra, az önkormányzatra és az államra.

Alapvetően a smart city egy kidolgozott terv, melyet három szinten lehet megvalósítani:

1. szint: országos szintű: ahol a cél, hogy maga a szolgáltatás minősége közel azonos feltételekkel legyen hozzáférhető az államilag fenntartott rendszeren át.
2. szint: település szintű: ide sorolhatóak a képzések, szervezetek, intézmények melyek segítségével olyan erőforrásokat biztosítanak, melyek szükségesek az adott stratégia eléréséhez.
3. szint: helyi szintű: ezen a szinten valós környezetben lévő akár városi laboratóriumok, utcák, háztömbök, városrészek is lehetnek, ahol a végleges formájukat majd úgy nyerik el, hogy használatba vannak véve (Dobos et al. 2015).

Sallai Gyula (2018) *Az okos város (Smart City)* könyvének nyitófejezetében leírja, hogy a városfejlesztéseknek különböző kihívásokkal kell megbirkózniuk a 21. század elején. Erre válaszként megoldást nyújt a digitális technológia, melynek köszönhetően a digitális kommunikációs eszközök a városias környezetben élők mindennapjait könnyítik meg. A fejlesztések révén így szerethetőbb, barátságosabb, élhetőbb lehet a város. Minden technológiai lehetőséget ki kell használni, mely elősegíti a megújulást, a település közlekedési és infrastrukturális fejlődését. A mindennapok során pedig javítja az emberek életminőségét, ösztönzőleg hat az innovációra, környezetvédelemre, gazdasági fejlődésre. Cél, hogy szoros partnerkapcsolat alakuljon ki az itt élő helyi lakosok és a város vezetése között. Ezáltal megakadályozhatóvá válhat a településről való elvándorlás. Átfogó program keretén belül 2020-ban víziója, célja volt az Európai Uniónak, hogy fenntarthatóbb világot, okos környezetet alkosson, melyek ösztönzően hatnak a társadalomra és innovatív megoldásokra sarkallnak. „Smartintegráció” egy új megközelítés, egy olyan koncepció, melynek lényege, hogy különböző területek egymást erősítve összeálljanak, egy rendszerbe és az erőforrásaikat együttesen, hatékonyan használják fel. A városban elérhető összes információt begyűjtik, majd elemzést követően tudásbázis létrehozásának köszönhetően komplex megoldások lesznek megvalósíthatók. A digitális technológia egy háttér az intelligens, okos város szemléletének kialakításában.

Napjainkban a városvezetésnek törekednie kell arra, hogy a társadalommal együtt a várostervezés során mind kulturális, mind közösségfejlesztő és egyben gazdasági célokat tűzzön ki. Egy átalakulási folyamat során, stratégiaterv kidolgozását követően válhat egy város „Smart City” várossá. Ahol folyamatos együttműködés keretén belül, a civil lakosság és a kormányzás, ezen belül a gazdasági szereplők szabályozott keretek között látják el feladataikat. Szükségesnek vélem a stratégia felállítását megelőzően a város helyzetelemzését

megvizsgálni, ahol az adott település erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit tárjuk fel (SWOT analízis).

Magyarországon, Szolnok városában is megvalósult okos város megoldás a közlekedésben, ügyintézésben, okos otthonban. A fenntartható fejlődést szolgálja az okos közlekedés, ahol útvonaltervező rendszerek, mobilalkalmazások segítségével parkolási díjakat lehet kiegyenlíteni, vagy akár elektronikus jegyrendszerrel lehet tömegközlekedést igénybe venni. Az okos ügyintézés már nem igényel személyes kontaktot a kormányablakon keresztül, pár kattintással az ügyfélkapu oldalán intézhető akár az e-személyi igazolvány vagy akár az e-útlevél igénylés is. Otthonunk és a város biztonságának érdekében infravörös érzékelő és kamerarendszer nyújt megoldást. A városi erőforrásoknak köszönhetően a település jövőképeinek kialakításával bizonyos üzleti modellek segítségével egy biztonságos stratégia felállításával, szervezett keretek között megvalósítható az okos város.

2.6. Szolnok történelme

Szolnok történelme régmúltra tekint vissza, éppen ezért könnyű az ősök és a ma élők között történelmi kontinuitást találni. A történelmi szálak sokrétűek, melyek kézzelfoghatóak. Szolnok régi önmaga nyomokban sem hasonlít a mai képhez. Régen síksági folyók lassú kanyargásával, apró szigetek kiemelkedésével, dús legelők fogadták a füves tisztákon a honfoglalókat. Az idő elteltével több, mint ezer éves elődeink láthatatlan nyomdokaiban felismerhető, hogy miért is volt az újkor történelmi jelentőségű. Az emberiség áttért a gazdálkodásra, így megszűnt, hogy függjön a természettől. A város déli részén Szandaszölös, Zagyva mentén pedig a Széchenyi városrész található. Ezen a részen régen kovakővel pattintották és készítették az itt lakók a kerámiaedényeket, „tűzköves” elnevezése erre utal. Szolnok (Zounok) Tisza menti város révén a Zagyva – Tisza torkolatánál található, 100 km-re Budapesttől, hazánk fővárosától. I. Géza király 1075-ben tesz először említést garamszentbenedeki apátság levelében. Ebben a korban (Árpád-korban) kereskedelmi útvonalként szolgált Szolnok. A Tisza vizének köszönhetően Szolnok egy jelentős átkelőhelyé vált, ahol ekkoriban a só szállítás volt az egyik legfontosabb árucikk. Tatárjárás idején Szolnok nagy jelentőséggel bírt, mivel központi feladata volt, hogy megvédje a Tiszántúlt és Egert. Dobó István javasolta a szolnoki vár felépítését. A vár elesett így megnyílt az út Eger felé a törökök számára. Elmondható, hogy Károly Róbert és Zsigmond király idejében is fontos szerepe volt Szolnoknak (*Bagi et al., 2010*).

13 szerző által megírt Dinasztia Kiadó (2000) által kiadott *Szolnok A várispánságtól a harmadik évezred küszöbén* című könyvében részletesen leírja Szolnok (Zounok) várostörténetét. A történelmi dokumentumok alátámasztják miszerint I. Géza király garamszentbenedeki alapítólevelében tett először Zounokról említést, ahol is tiszántúli birtokokat adományozott a bencés apátságnak. Legkorábbi tárgyi leletek (régészeti) az újkőkorból (réz, bronz, vaskori) már ismertek. Honfoglalás előtt, 900 előtt már honfoglaló magyarok lakta terület volt e vidék. Mint Károly Róbert és Zsigmond király idejében is fontos szerep jutott a városnak. A 15. században a só szállítás játszotta a legfontosabb szerepet. A tiszai halászat mellett a földművelés és gazdasági élet is jelen volt. Békés évek után a török megszállást követően a törökök meg akarták Szolnokot szerezni, úgymond Szeged előbástyájaként. Egy szabálytalan négyszög alakú vár épült a Tisza és Zagyva torkolatánál (összefolyásánál). Vizesárok és a Zagyva vette körbe ezt a várat. Sajnos török kézre került Szolnok 1552-ben. A szultán volt Szolnok török birtokosa. Heves megyével vonták össze Külső-Szolnokot 1568-ban. A Tisza vize mindig is fontos szerepet játszott, akár a kereskedelmi-gazdasági szempontokat figyelembe véve. A török uralom végén I. Lipót felszabadította Magyarországot. 1685-től Kincstár – Magyar Kamara birtoka lett Szolnok. Sajnos elveszítette Szolnok ekkor már regionális szerepét. Az újratelepülés 1711-ben kezdődött meg, majd a Rákóczi-szabadságharcot követően négy részre oszlott Szolnok. Szolnoknak négy része volt Vár, Katonaváros, Kamaraváros és Külváros. A város gazdasága a fausztatásra, só fuvarozásra, fafeldolgozásra és az ezekhez kapcsolódó segédmunkára, iparra korlátozódott. 1702-1848 között Szolnok két részre bontódott, Alcsi pusztára és szolnoki földekre. 1848 végén a vasúti forgalom Pest-Szolnok között kiemelten fontossá vált. 1874-től egészen a második világháborúig közigazgatás terén rendezett tanácsú város lett. A város bővült 1883-84-ben megyeházával, később gimnázium, majd laktanya is hozzájárult a városkép kialakulásához. A 20. századtól szimbólummá vált a három templom a tiszai kultúrának. Sajnos a két világháború alatt számtalan városjobbító fejlesztés tört derékba. Már ekkor is cél volt a megyei és városi szinten lévő közintézményeknek a megteremtése. A háborút követően megélénkült a kereskedelmi élet, illetve a belvárosban már új építkezések színesítették a városképet. Az 1956-os forradalom híreről a szolnokiak rádión értesültek. 34 évig a történelembökönyvekben az volt leírva, hogy a Kádár-kormány megalakulása Szolnokon volt 1956. november 3-án. Szolnok város arculata az 1960-as évekig szinte alig változott (Bagi et al., 2000).

5. ábra: Szolnok város címere

Forrás: [*Nemzeti Jelképek \(N.a\)*](#)

Simon Béla (2002) *Szolnok a XXI. század küszöbén* című könyvében jól demonstrálja Szolnok helyét és szerepét időben és térben. 2000-ben Szolnok város lakosainak a száma 75 962 fő volt. A tanyavilág a múlt század második felétől megszűnt, s általa az infrastrukturális ellátottság jónak mondható. 1928-ban az artézi kút (fűrt kút) révén a Tisza Szálló és Gyógyfürdővel megvalósult a gőzfürdő, kádfürdő, mely várta a szálloda vendégeit. 1930-as években a MÁV uszoda, majd a Damjanich uszoda is szerves részét képezte a szolnoki lakosok életében. Szolnokon a gázvezetékek kiépítése 1960-as években kezdődött el. Volt a városban telefonközpont, 127 játszótér, rendszeres volt a hulladékszállítás.

Szolnok alföldi városként a XIX. század végétől már törekedett a városi modernizációkra. 1876-ban vált megyeszékhellyé és 1876-1878 közötti időszakban tervezett eklektikus stílusú székház, ma is a város egyik impozáns épülete, valóságos szimbólummá vált. Szolnok városképe egyértelműen alátámasztja, hogy a reformokat követő négy évtizedében a város, mint társadalmi, mint gazdasági változásoknak köszönheti, hogy ebben az időszakban bővültek funkciói. Ennek a fejlődési időszaknak köszönhető volt, hogy a változó feltételekkel együtt a vállalkozók, ügyintézők és szakemberek, a kortárs döntéshozók kihasználták ebben az időszakban Szolnok remek adottságait. Külföldi kölcsönnel megvalósították az ingatlanfejlesztési és infrastrukturális beruházásokat. A város vezetői meglátták az idegenforgalomban, magában a gyógyfürdőkben rejlő lehetőséget, így népszerűsíteni kezdték. Különleges természet adta lehetőségek kihasználásával mind a Tisza Szálló és Gyógyfürdő komplexum egyedülálló volt, mivel ekkortájt központi szerepet töltött be a közéletben. (Fülöp, 2020).

Több tényező is alátámasztja, hogy a történelmi változások ellenére Szolnok települése alkalmazkodott a kor által kínált lehetőségekhez, a modernizációhoz.

2.7. Szolnok város térségének kapcsolati hálója

Szakértői tanulmányok olvasását követően még nagyobb rálátásom lett az egykori kistérségek fogalmáról, funkciójáról, intézményrendszeréről. Kistérségi rendszer, mely a megyehatárokat, régióhatárokat nem lépte át, de az egész ország területét átfogta. Itt tényleges kapcsolatok voltak a települések között, nemcsak földrajzilag, hanem funkcionálisan is. Maga a kistérség településközi feladatot látott el a közigazgatási területén. Viszonylag stabilak voltak a kistérségek határai, melyek lehatárolásait jogszabályban is rögzítették. Irányítási rendszerüket figyelembe véve nem váltak kormányprogram szinten a közigazgatás részévé, hiszen az önkormányzattal társulva intézményesültek. Éppen ezért fokozta az önkormányzatok alapértékét, önállóságát. Az intézményrendszert meghatározta a területfejlesztési, önkormányzati, államigazgatási funkció (*Bércesi F. et al., 2003*).

2013. január 1-től kialakításra kerültek a járások hazánkban. A járások átvették a kistérségek feladatainak egy részét, és az államigazgatás lokális szintjeként működnek (*KSH, 2013*).

Szolnok városában számos kapcsolati háló működik, amelyek fontos szerepet játszanak a város társadalmi és gazdasági életében. A Szolnok városi önkormányzat a város vezetője és az itt élők képviselőjére szolgál. Az önkormányzat számos szakmai bizottságot és testületet hozott létre, amelyek célja a város fejlesztése és a közösségi élet javítása. A város ügyeinek intézését, a lakosok érdekeit képviselik. A helyi önkormányzati tagokat az önkormányzati választásokon választják meg a helyi lakosok. Az önkormányzatnak a feladata a teljesség igénye nélkül, helyi adózás, oktatás, egészségügy, kulturális események, költségvetés, közlekedés, környezetgazdálkodás. A képviselő-testület tagjai és a helyi polgármester irányítják és működtetik a települést.

Személyes interjúmnak (2023) köszönhetően képet kaphattam Szolnok város kapcsolati hálójának fontosságáról, ahol számos szféra között összetett és szoros kapcsolatokat foglal magába. Szeretném példákkal szemléltetni, hogyan működik együtt a város szféra. Szolnok városában számos vállalkozás és iparág működik, ahol szoros gazdasági kapcsolatok kialakítására van lehetőség. Az oktatási intézmények biztosítják a megfelelő szakképzettséget ahhoz, hogy a piac szakképzett munkaerővel legyen ellátva. A működő, vállalkozások, melyek az iparra és szolgáltatásokra épülnek kapcsolatban állnak egyes oktatási

intézményekkel. Szolnok városában működő oktatási intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) szoros kapcsolatban vannak a gazdasági szektorral, ahol a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások és támogatások által igyekeznek bevezetni a fiatalokat a munkaerőpiacra. A városi oktatási intézmények együttműködnek a helyi vállalkozásokkal is. A diákok közelebbről megismerhetik a kapcsolati háló révén a valós gazdasági környezetet, lehetőséget kaphatnak a gyakorlati tapasztalatok megszerzésére. Ennek az összeköttetésnek köszönhetően akár az érettségi előtt állóknak is biztosítják az 50 órás közösségi szolgálat keretén belül az önkéntes munkát. Az oktatási intézmények a kulturális intézmények (Szolnok Verseghy Ferenc Könyvtár, Damjanich János Múzeum) által is együttműködhetnek, szívesen fogadják a diákmunka keretén belül is a fiatalokat. Mindezek által nem elhanyagolható szempont, hogy az ismeretbővítés útján mind a művészeti, kulturális rendezvények elősegítik a helybéli lakosok javuló életminőségét. A városban működnek civil szervezetek és számos nonprofit szervezet (RepTár Nonprofit Kft., NHSZ. Szolnok Közszolgáltató Nonprofit Kft., Szolnoki Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.), ahol a helyi lakosok érdekeit képviselik.

2.7.1. Szolnok település együttese, infrastruktúrája

Szolnok település együtteséhez tartozik Besenyszög, Kőtelek, Rákócziújfalu, Rákóczipfalva, Martfű, Szajol, Nagykörű, Újszász, Tószeg, Tiszajenő, Tiszavárkony, Tisasüly, Vezseny, Zagyvarékas, Szászberek, Hunyadfalva és Csataszög. Szolnoknak kedvező a Kelet-Magyarország vasúti csomópontja mivel központi fekvésű, Nyugat felől Abony, Tószeg és Újszász irányából futnak a vonalak össze. A város közlekedési helyzete is kedvező, mivel a közúti fővonalak területét érintik (J. N. Sz. M. *Önkormányzata*, 2013).

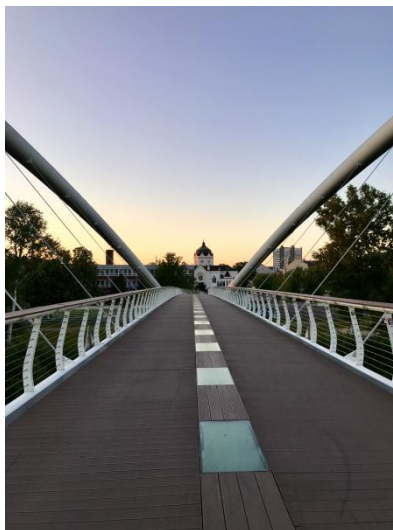
Az infrastruktúra szerepe és hatása a helyiek munkába járási lehetősége és igénye nagyban függ az adott település helyzetétől és fejlettségi szintjétől. A gazdasági növekedésre ez hosszú távon pozitív hatást gyakorolhat és a helyi lakosok életszínvonalára is kihatással lehet. Általánosságban azonban elmondható, hogy az infrastruktúra fejlesztése és karbantartása fontos szerepet játszik abban, hogy az emberek könnyebben és gyorsabban eljuthassanak a munkahelyükre, közintézményekbe, bevásárlóközpontokba, orvosi és szakorvosi rendelőkbe, iskolába, óvodába, bölcsődébe.

Általam ismert adatok szerint Szolnoknak négy áruszállításra alkalmas csatornája létezik:

- Légiközlekedés – Magyar Honvédség területe. Úgy gondolom, hogy ez a szállítási forma nincs eléggé kihasználva.
- Folyami hajózás - Tisza vízi közlekedés. Ez a terület is kihasználatlan.

- Vasúti csomópont – Szolnokot és Magyarország fővárosát Budapestet köti össze infrastrukturális tekintetben. Keleti irányban az ukrán, román áruszállítást is lehetővé teszi. Kihasználtsága úgy vélem megfelelő, de korszerűsítésre szorul.
- Szárazföldi közlekedés – M4-es autót gyorsforgalmi út révén A Liszt Ferenc Repülőtér akár 45 perc alatt elérhető autóval. A gyorsforgalmi útnak köszönhetően akár további beruházások, illetve turisztikai fejlesztések tudnak megvalósulni a vármegyeszékhelyen. Általa pedig szintén nő a munkahelyek létesülése. Az infrastrukturális fejlesztésnek köszönhetően ez a legkeresettebb Szolnok – Budapest multinacionális vállalatok, telephelyeinek létesítésére. A szolgáltató szektorban exponenciálisan növekszik a betelepülő vállalkozások száma, budapesti és külföldi cégekkel egyaránt.

6. ábra: Szolnok Város Tiszavirág Híd

Forrás: Saját fotó (2023)

Szolnokon kicsit megállt az idő. Vannak a városban olyan részek, melyek már a régmúlta visszatekintve sem változtak. A városfejlesztésnek egy komplex problémamegoldás keretén belül kell összpontosítani a városfejlesztésre. Átfogó, integrált rendszer keretén belül, egy jól összehangolt, tervezett projektekkkel Szolnokon az élet fellendülhet. A tervezésben és befektetésben résztvevőknek a kapcsolati hálón keresztül párhuzamosan kell erőiket a cél érdekében egymásra építve megvalósítani. A város működésének, a lakosság igényeihez mérve kell új jövőképet adnia a Szolnokon élők számára. Természetesen szem előtt tartva a városban lakók életminőségét, javítását. Tudatos koncepcióval érdemes meghallani az utca emberét, akik lakóhelyük szebbé és jobbá tételével segíthetnék a döntéshozók munkáját. Az

életszínvonal emelkedése pozitív irányba tudná elmozdítani a városban élő vállalkozók, kereskedők minőségi szolgáltatását.

Szolnok természetes vizeinek is köszönheti, hogy a városban eredményesen működő vállalkozások találhatók. Ők is nagyban hozzájárulnak a város gazdasági fejlődéséhez. Emellett ipari parkok adnak helyet a vállalkozásoknak, így erősítve kapcsolati tőkéjüket, elősegítik mind a kereskedelmi, kutatási, innovációs támogatást. A kapcsolati hálónak köszönhetően együttes erővel új munkahelyek megteremtésével sikerült Szolnok gazdasági és társadalmi fejlődését előirányozni.

Az elmúlt években az ipari szektor újra erőre kapott köszönhető a külföldi és belföldi tőke beáramlásnak. A korábbi látomások (víziók), elképzelések nagymértékben az okos város koncepciójára épültek és épülnek. Ezeket az elvárásokat tükrözik a már felépült és üzemeltetett településfejlesztési elemek. A városban mind a kulturális és turisztikai látványosságoknak köszönhetően egyre több turistát vonz Szolnok és környéke. Úgy látom, hogy Szolnokon előtérben van a fenntarthatóság, a zöldenergia, mely utat nyithat a tisztább, egészségesebb, élhetőbb városért.

Szolnok városa az okos város keretén belül az elsők között van Magyarországon, mert az E-on által elindított energiaközösségre alapozva egy olyan központi rendszert fog kiépíteni, mely az energiát tárolja, zöldárammal fogja ellátni az önkormányzati intézményeket, lakóházakat. Egyértelműen környezetbarátabb, fenntarthatóbb forrás.

SZIVEM (Szolnok Intelligens Városi Energia Modell) projekt közbeszerzési eljárásnak köszönhetően a magyarországi E-on nyerte el a fejlesztést. Maga a beruházás ITM (Innovációs és Technológiai Minisztérium) támogatásával 2022. év végéig valósult meg, összesen 1,2 milliárd forint támogatás igénybe vételével. Ennek a beruházásnak köszönhetően orvosi rendelő, önkormányzati óvodák, bölcsőde és többlakásos lakóépületek tetőszerkezetére lesznek telepítve a napelemek. A felszerelt berendezések által az áramtermelés az áramfejlesztést követően még hatékonyabbá tételével energiagazdálkodás szempontjából nem elhanyagolható (B. Horváth, 2022).

Folyamatban lévő fejlesztések Szolnokon (projektek):

- Riverstone szálloda (Holt-Tisza partján)
- Eszterlanc és Kertvárosi Óvoda
- Citromsavgyár – Ipari Park

Kutatásomat arra összpontosítottam, hogy a jelenleg is folyamatban lévő fejlesztések a kornak megfelelő elvárásoknak eleget tesznek-e. Abban az esetben, ha igen akkor mind a gazdasági és pénzügyi elvárásokat szem előtt tartva a város fejlődésének számos alappilléreinek megtámasztásával válhat-e élhetőbb várossá Szolnok. A SWOT elemzés egy hatékony technika, melynek segítségével felmérhető és elemezhető egy adott település földrajzi, gazdasági, települési adottságait. A településfejlesztési eljárások során megállapítja a veszélyforrásokat, gyengeségeket, illetve az erősségeket és a lehetőségeket.

2.7.2. Energetikai fejlesztések, környezetvédelmi projektek

Lehetőségem nyílt Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Városfejlesztési Osztályán dolgozó kollégájával, Katona Henriettával interjút készíteni a jelenleg folyamatban lévő és várható beruházásokról. Az interjú során elhangzott, hogy az energetikai fejlesztések, a szennyvízelvezetési rendszer fejlesztése, valamint a szegregációs felzárkóztató és szociális célú fejlesztések mind Szolnok város fenntarthatóságát és életminőségét javítják. A KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program) keretében folyó több, mint 2 milliárd forintos projekt célja a Szolnok és környékének szennyvízelvezetési rendszerének fejlesztése. Jelenleg a tervek előkészítése zajlik, és teljesen új szennyvízelvezetési rendszer tervezése van folyamatban. A projekt várhatóan hozzá fog járulni a környezetvédelemhez, valamint javítani fogja a város és a környék lakosságának életminőségét. Az új szennyvízelvezetési rendszer csökkenteni a környezetterhelést és elősegíti a Tisza folyó tisztaságának megőrzését (*Saját interjú, 2023*).

2.7.3. Szegregációs felzárkóztató projektek

A szegregációs felzárkóztató projektek a társadalmi kohézió erősítését szolgálják, és a város életminőségének javítását célozzák. Mindemellett a bérlakások felújítása és az új lakások építése a lakhatási lehetőségek bővítéséhez is hozzájárul. Ezek a projektek nagyon fontosak a szociális felzárkózás és az egyenlőbb esélyek biztosítása szempontjából. Az Üteg úti felzárkóztatás során három ütemben zajlik majd a terület megújítása és fejlesztése, a cél pedig a lakók életkörülményeinek javítása, a környezet rendezése és a szociális egyenlőtlenségek csökkentése. A szociális bérlakások építése és a környezet megújítása szintén nagyon fontos a városkép és a lakók életminőségének javítása szempontjából. A Tücsök út és Hangya út fejlesztése pedig szintén hozzájárul a városkép javításához és az egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint a terület beintegrálódásához a város egészébe (*Saját interjú, 2023*).

3. Saját vizsgálat

3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek

Szakedolgozatom elkészítésekor kutatási célom volt szülővárosomnak, Szolnok városának már meglévő fejlesztési területei mellett megvizsgálni, hogy a helyi lakosokban milyen igények merülnek fel a város területfejlesztésével kapcsolatban. Több oldalról vizsgáltam meg az általam választott témát. A városi infrastruktúra optimalizálásával a jelenlegi fejlesztendő területek megvalósításával élhetőbb, „Smart City” okos város megvalósításához, milyen ágazati stratégiára van szükség? Vélhetően szoros összefüggés van a szolnoki oktatás és az itt élő vagy letelepedni vágyók munkalehetőségeivel. Azt feltételezem, hogy Szolnok településén jelenleg zajló városfejlesztési folyamatok a közösség érdekeit szolgálják. Szolnok Megyei Jogú Város önkormányzata által támogatott és fejlesztendő területek a mai kor elvárásainak megfelelnek.

Érdemes figyelembe venni, hogy a fejlesztési területeket célzó projekteknek folyamatosan azt a célt érdemes szolgálnia, hogy a lakosság életminőségét javítsák és a fenntarthatóság jegyében tudjanak megvalósulni. 2023. szeptember végétől volt lehetőség a kérdőív kitöltésére 4 héten keresztül. Vizsgálatom során meg szerettem volna tudni, hogy az embereknek, akik Szolnokhoz kötődnek mennyire tartják fontosnak véleményük kinyilvánítását. Relevánsnak tartom a kutatásomat, mert Szolnok városában az elmúlt időszakban egyre többen adnak hangot elégedetlenségüknek valamilyen fórumon. A városban egyre több fejlesztési projekt befejezése elmaradt, köztük 2020-ban elkezdett és azóta is folyamatosan csúszó Tiszaligeti Strandfürdő felújítása, a szolnoki várkerület beruházása, az Ipari parkban lévő citromsavgyár megépítése. Azért tartottam fontosnak szakedolgozatom témaválasztását és a feltett hipotéziseket, mert kíváncsi voltam a városban élők véleményére, gondolatára. Szakedolgozatomban az alábbi öt hipotézis létjogosultságát vizsgáltam meg:

1. A fiatalok és az idősebb generáció a munkaerőpiaci lehetőségek miatt költöznek el Szolnok Megyei Jogú Város településről.
2. A szolnoki lakosság elvárásainak megfelelőek a Szolnok Megyei Jogú Várost érintő önkormányzati és Európai Unió támogatások általi fejlesztések.
3. Szolnok Megyei Jogú Városban az oktatás és a munkaerő piaci lehetőségek között szoros összefüggés van.
4. Szolnok Megyei Jogú Város élhető város családok számára.
5. Szolnok Megyei Jogú Város legfőbb fejlesztési iránya a környezettudatosság.

3.2. A vizsgálat körülményei és helyszíne

Napjainkban a leginkább elterjedt online kérdőíves módszert választottam. Ennek előnye, hogy a kérdőívet kitöltők irányított kérdéseimre anonimitásukat megőrzik, gyorsan és egyszerűen szabad akaratukkal tudják megválaszolni a kérdéseket. Ez a módszer megbízható, mely lehetőséget biztosít akár a nyitott vagy zárt kérdéstípusok megválaszolására.

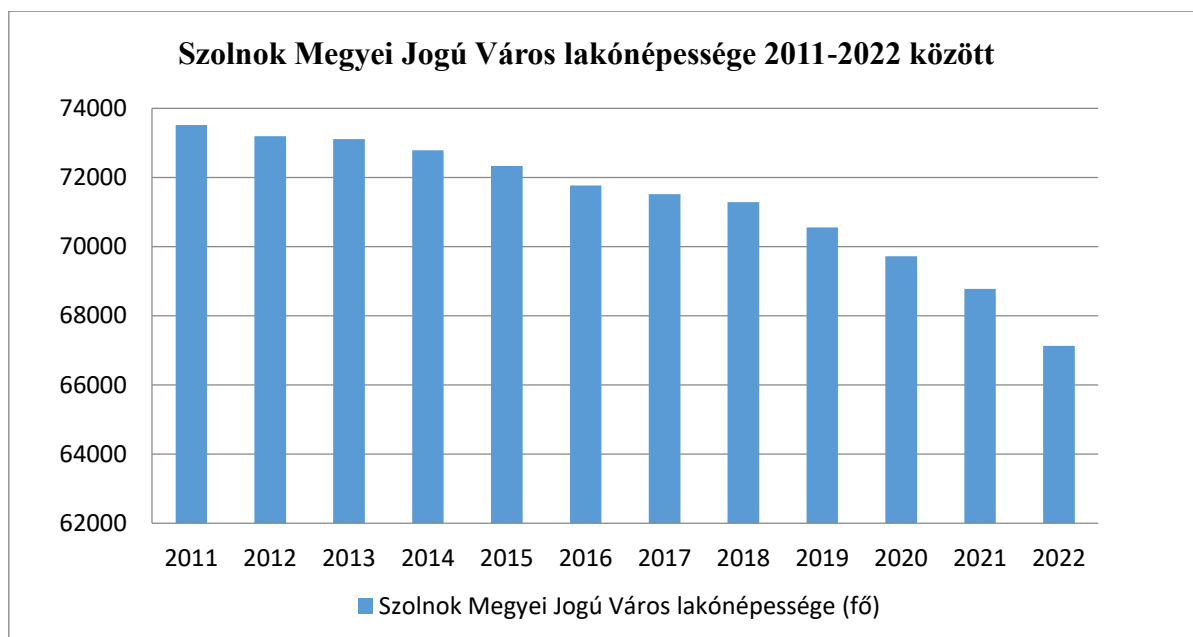
Kérdőívem során arra törekedtem, hogy a kérdések logikusan épüljenek fel és választ kapjak az általam felvetett hipotézisekre. Internetes és könyvtári kutatómunkám során az elméleti szakirodalmi fejezeteknél angol és magyar nyelvű forrásokat használtam fel. Globális képet a szakirodalom áttekintést követően kaptam, miszerint mennyire sokrétűek a vidékfejlesztéshez szükséges alapok. Szakcikk, külföldi és hazai szakirodalmak, folyóiratok, különböző kiadványok segítettek a szakdolgozati elemzésem elkészítését. Ezen kívül pedig saját interjúm is, mely Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Városfejlesztési Osztályán dolgozó egyik kollégájával, Katona Henriettával történt 2023 nyarán. A Survey-eljárásnak, azaz az online kérdőíves módszernek köszönhetően primer kutatásomat hatékonyan és rövid időn belül el tudtam juttatni a közösségi média felületeken keresztül az általam megszerkesztett Google űrlap segítségével. Célrányosan saját ismerőseimmel, barátaimmal, majd a Facebook oldalon elérhető nyílt és zárt csoportokon belül osztottam meg a kérdőívemet. Kutatásomat nyitott és zárt kérdésekből állítottam össze. A zárt kérdéseknél 1-5 skálán (minősített sorrendbe), vagy a két kategóriából választható (dichotóm), illetve több (szelektív) válaszadási lehetőséget kínáltam fel.

Az összeállított kérdőívem közben fontosnak tartottam, hogy azok, akik segítik munkámat a kérdőív kitöltésekor, önvizsgálat (önreflexió) során figyeljék meg gondolataikat az irányított kérdésekre válaszolva. A kérdőívem 31 kérdésből állt, melyet 144 fő töltött ki. A kérdőív megvizsgálásakor minden adat feldolgozásra került. A vizsgált kérdéseket három fő csoportra tudtam elkülöníteni. A demográfiai kérdéseket követte a Szolnok Megyei Jogú várost érintő elvándorlás, majd a Szolnok város települését érintő fejlődések, fejlesztések. A kérdőív 2023. szeptember végétől volt elérhető 1 hónapon keresztül, melyet mellékletben kívánok csatolni. Értékeléskor Microsoft Office Word 2007-es verzióját, illetve a Google Űrlap felületét vettem igénybe. Az elemzések során a kapott visszajelzések, eredmények összegzését grafikonokkal és diagramokkal tettem látványossá.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Magyarországon, Kelet-Magyarországon, az Észak-Alföldi régióban található. A város a Zagyva-Tisza torkolatánál fekszik az Alföld szívében. Szolnok

város nagyváros település együttes, melyhez továbbá tartozik még 12 település, ebből 3 város (KSH, 2019). Jász-Nagykun-Szolnok vármegye helyzetelemzése (2020) alapján a Szolnok Megyei Jogú Város a vármegyében gazdaságilag vezető szerepet tölt be. Az agglomerációnak köszönhetően Szolnokon az ipar bővült, ennek révén az ország élmezőnyébe tartozik. 1980 óta megfigyelhető a népesség csökkenése, illetve a lakosság elöregedése. Ezt támasztja alá a TeIR 2011-2022. évi lakónépesség adata, valamint korfája.

7. ábra: Szolnok Megyei Jogú Város lakónépessége

Forrás: [Saját szerkesztés \(2023\)](#)

Szolnok Megyei Jogú Város városfejlesztési koncepciójába kulcsfontosságú szerepet tölt be az oktatás, az egészségügy, a közlekedés és az infrastruktúra fejlesztése, a munkahelyteremtés, a környezetvédelem és a városi életminőség javítása. Szakdolgozati kutatásomban igyekeztem a kérdéseket előirányozni, melyek eredményeképp azt a következtetést vontam le, hogy a kérdőívet kitöltők rangsorolása alapján az első három helyen szerepelt a munkahelyek, versenyképes jövedelem fejlesztése, az oktatás és az egészségügyi alapellátás fejlesztése. Konkrét fejlesztésként, igényként merült fel a város történelmi és kulturális látnivalói alapján a turizmusban rejlő lehetőségek kihasználása, mint például új szállodák és idegenforgalmi létesítmények építése. Szolnok regionális központi szerepe révén ideális helyszín lehet logisztikai központ kialakításához, amely a szállítmányozás és raktározás területén nyújthat fejlesztési lehetőségeket, új munkahelyteremtés céljául szolgálhat. A város elhelyezkedése miatt központi szerepe lehet a gazdasági fejlesztésben a

kereskedelmi és szolgáltató központok fejlesztésével. A helyi oktatási intézmények fejlesztése és az iparhoz illeszkedő képzések elősegíthetik a szakemberek képzését és munkaerőpiacra való beáramlásukat. A szakképzett munkaerő kínálatának növelése és a képzési programok rugalmasabbá tétele segíthet azoknak a szakembereknek a képzésében, akik a város gazdasági szereplőivé válhatnak. A mezőgazdaság területén is kiemelkedő lehetőségek rejlenek. Az öntözési rendszerek fejlesztése és a modern mezőgazdasági technológiák bevezetése segíthetnek a termelékenység növelésében és a mezőgazdasági termékek minőségének javításában. Emellett a helyi termékek népszerűsítése és exportlehetőségek keresése is hozzájárulhat a gazdaság fejlődéséhez. Az innováció és technológia terén történő fejlesztések, például startup vállalkozások támogatása és kutatás-fejlesztési tevékenységek támogatása szintén hozzájárulhatnak a gazdasági növekedéséhez.

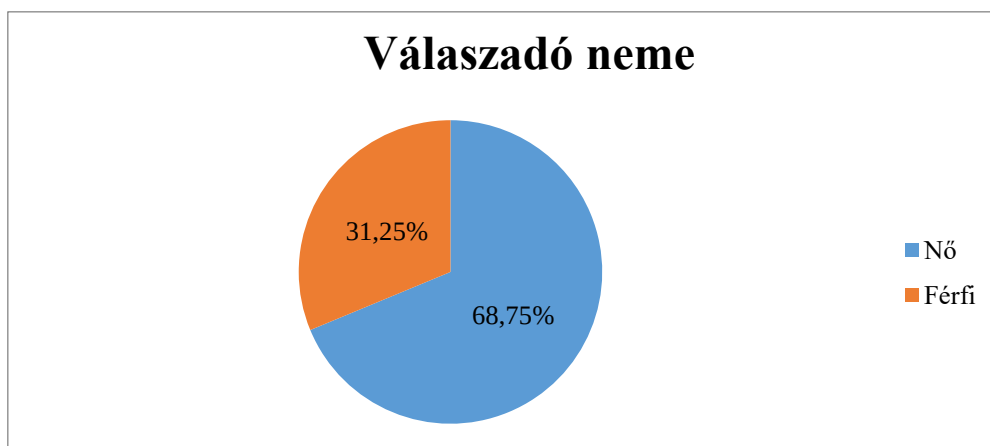
3.3. Kutatás módszerek és a minta bemutatása

Általam választott kvantitatív módszer lényege a mennyiségi adatgyűjtés. Céлом az volt, hogy a saját, primer kutatásom minél szélesebb körben elvégezhető legyen. Ennek a levezetési, bizonyítási (deduktív) módszernek a célja, hogy az általam felvetett hipotéziseket igazolni tudjam. (Boncz, 2015).

Kérdőívem alapján a demográfiai adatokat figyelembe véve valószínűsíthető, hogy a női nem képviselői a munkaerőpiaci lehetőségek miatt többen költöznek el Szolnok Megyei Jogú Városából, mint a férfiak. A kérdőívet kitöltők közel 2/3-a nő volt. A válaszadó életkorát figyelembe véve megállapítható, hogy a kitöltők életkora változatos, szembetűnően két korosztály aktívabb résztvevőként volt jelen. Az iskolai végzettség alapján a legtöbben felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és a foglalkozások között az alkalmazotti, szellemi munkaviszony volt többségben. A kitöltők közül legtöbben jelenleg is Szolnokon laknak. A válaszok alapján jól körvonalazódik, hogy a kitöltők fele Szolnokon született és a mai napig a településen él.

Az általam megszerkesztett kérdéssort felmérésem idejekor 144 fő válaszolta meg. Kérdőívem első kérdéseként a kitöltők *nemek* (nő-férfi) *arányára* voltam kíváncsi (8. ábra). Megállapíthatóvá vált az arányokat figyelembe véve, hogy a nők sokkal szívesebben, többen töltötték ki a Szolnok város gazdasági fejlesztésével kapcsolatos kérdőívet, mint a férfiak. A nők 99 fővel (68,75 %), míg a férfiak összesen 45 fő (31,25%) vett a vizsgálatban részt.

8. ábra: Nemek eloszlása

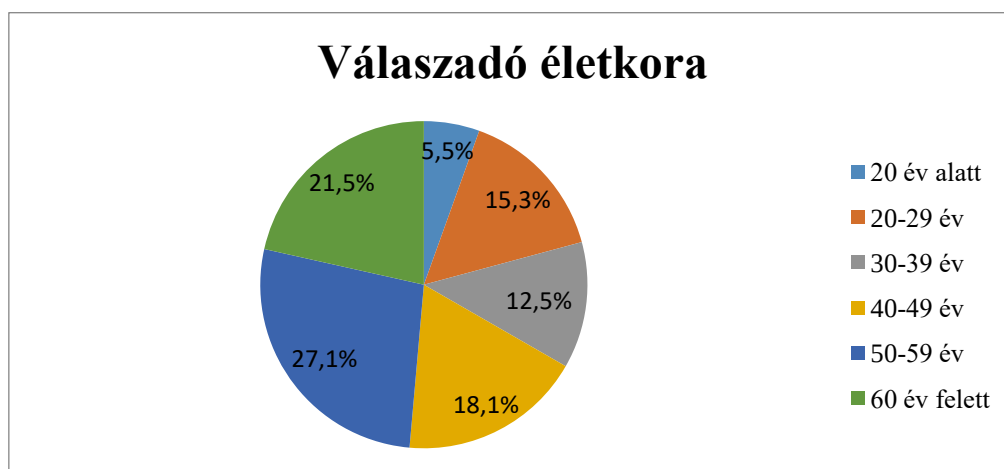

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

A következő kérdésem a *korcsoportokra irányult* (9. ábra). A besorolás szerinti számok adatai jól mutatják, hogy melyik két korcsoport tartotta fontosnak, Szolnok városának gazdasági fejlesztésével kapcsolatos kérdéseket. Legnagyobb számban kitöltő korcsoport:

- 50 - 59 év közöttiek 39 fő (27,1%), akik idősödő koruk ellenére is fontosnak tartották Szolnok fejlődésével kapcsolatos fejlesztéseket.
- 60 év feletti 31 fő (21,5%);
- 40 – 49 év közöttiek 26 fő (18,1%);
- 20 – 29 év közöttiek 22 fő (15,3%);
- 30 – 39 év közöttiek 18 fő (12,5%);
- 20 év alatti 8 fő (5,5%) vett részt az elemzésben.

9. ábra: Életkor szerinti eloszlás

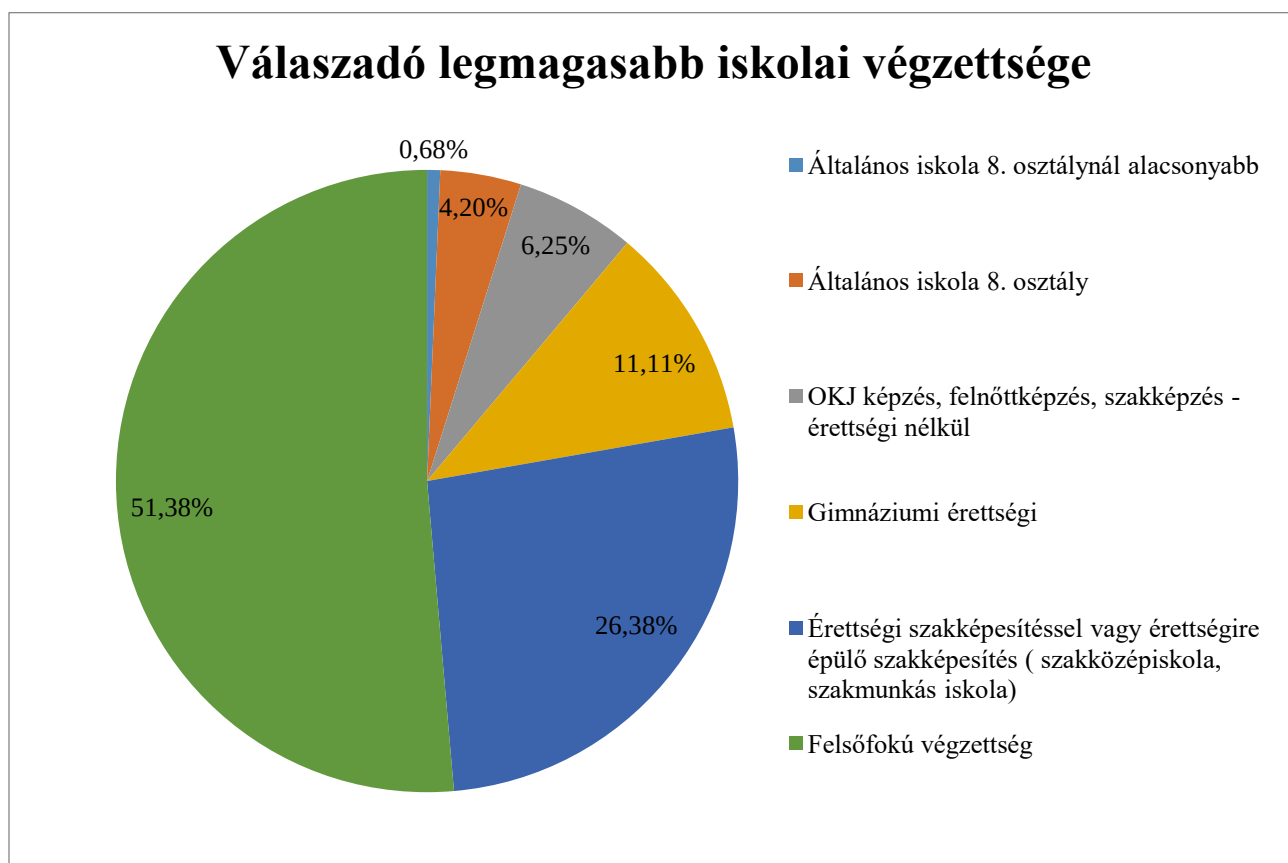

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Személyes kérdéskörön belül a következő kérdésem a *legmagasabb iskolai végzettségre* (10. ábra) vonatkozott. Ennek a kérdésnek a segítségével egy konklúziót szerettem volna levonni, hogy az iskolai végzettség befolyással van-e arra, hogy Szolnokon az emberek mennyire elégedettek az elérhető munkalehetőségekkel. Aminek következménye lehet az elvándorlás. A kérdőív kitöltők közül az iskolai végzettségüket figyelembe véve:

- Általános Iskola 8. osztálynál alacsonyabb: 1 fő (0,68%);
- Általános Iskola 8. osztály: 6 fő (4,20%);
- OKJ képzés, felnőttképzés, szakképzés-érettségi nélkül: 9 fő (6,25%);
- Gimnáziumi érettségi: 16 fő (11,11%);
- Érettségi szakképesítéssel vagy érettségire épülő szakképesítés (szakközépiskola, szakmunkás iskola): 38 fő (26,38%);
- Felsőfokú végzettség: 74 fő (51,38 %).

10. ábra: Legmagasabb iskolai végzettség

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Ezt követő kérdésemnél 8 lehetőség közül tudtak választani a kitöltők, mely arra irányult, hogy a válaszadónak *mi a foglalkozása*. A kérdéseket kiértékelés szempontjából három

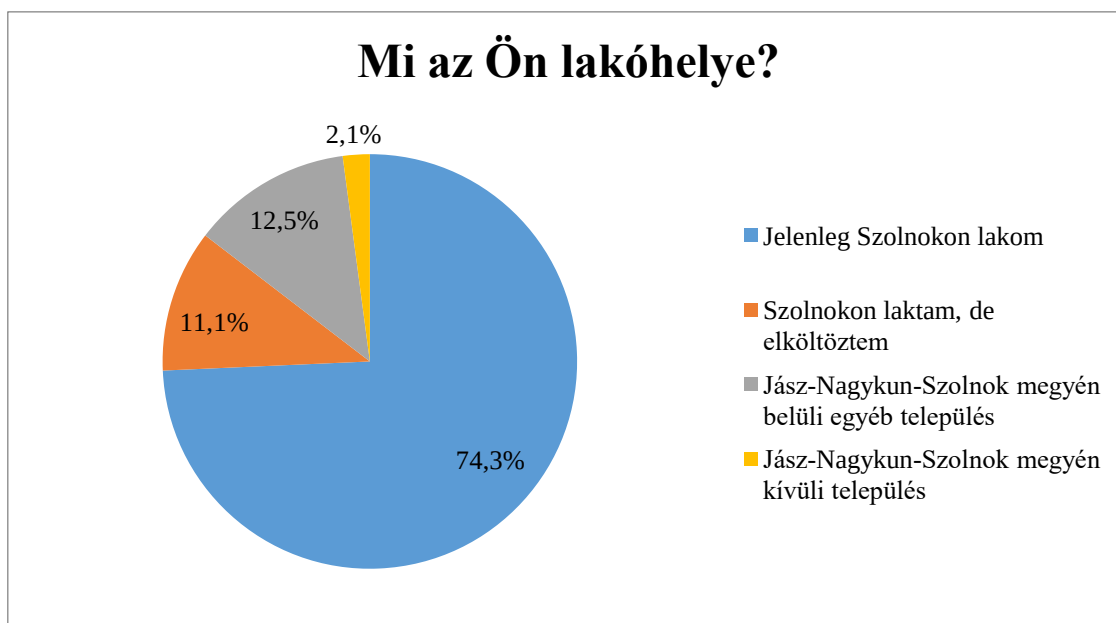
csoportba rendeztem: szellemi, fizika és egyéb. Ezzel a kérdéssel azt szerettem volna vizsgálni, hogy a szellemi munkát végzők, akik vélhetően magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, a szolnoki munkaerőpiacán előnyt élveznek.

- Első csoportba tartozó szellemi munkát végzők: Tanulók 17 fő (11,8%), alkalmazott (szellemi munkát végző) 52 fő (36,1%), vállalkozó (egyéni vagy cégvezető) 13 fő (9%). Általánosságban elmondható, hogy a kiértékelést követően a kapott adatokat összesítve 82 fő (56,9 %) a kitöltőknek közel fele tanult ember.
- Második csoportba tartozó fizikai munkát végzők: Alkalmazott (fizikai munkát végző) 19 fő (13,2%).
- Egyéb csoportba: Munkanélküli 2 fő (1,4%), nyugdíjas 36 fő (25%), háztartásbeli/CSED/GYED/GYES 4 fő (2,8%), egyéb 8 fő (5,6%) szektorba tartoznak, akik valószínűleg szintén tanult emberek. Ebbe a csoportba összesen: 50 fő (34,8%) tartozik.

3.4. Eredmények

Szakdolgozati kutatásom elvégzése során meghatározó szerepet töltött be a demográfiai kérdések között a *lakóhely szerinti besorolás* (11. ábra). A kitöltők 4 lehetőség közül tudtak választani. Legtöbben 107 fő (74,3%) Szolnokon él, legkevesebben Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén kívüli településen élnek 3 fő (2,1%).

11. ábra: Lakóhely

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

A következő kérdésem arra irányult, hogy a kitöltők *mióta élnek Szolnokon*. Voltak, akik itt születtek és a mai napig itt élnek 54 fő (50,5%), több mint 10 éve itt élők 47 fő (43,9%), 1-5 éve itt élők 3 fő (2,8%), több mint 5 éve Szolnokon él, szintén 3 fő (2,8%) volt.

Ezt követően arra voltam kíváncsi, hogy *gondolkozott-e azon, hogy elköltözik a településről*. Igen és nem választási lehetőségeket adtam meg. Igennel 48 fő (44,9%) míg a nem válaszadók 59 fő (55,1%) volt.

Majd az igennel válaszolókat arra kértem, hogy röviden *indokolják meg az okát, miért szeretnék elköltözni a településről*. Szabadon választható kérdésként a kitöltők közül 48 fő válaszába alapján néhány főbb indokot szeretnék megemlíteni. Szolnok város színvonala csökken, kevés a munkalehetőség és alacsony a bérezés, szegényes a programkínálat és a szórakozási lehetőség, a szolnoki lakosság hozzáállása negatív a hétköznapi élet során.

A nemmel válaszolók, 50 fő szintén szabadon választható kérdésként röviden megindokolta döntését. Család közelségét és a város iránti erős érzelmi kötődés és Szolnok város iránti szeretetet többen is kiemelték.

A soron következő kérdés arra irányult, hogy a kitöltők szerint *mi az oka az elvándorlásnak Szolnokról* (12. ábra). Ebben a kérdésben több választási lehetőséget is adtam. Legtöbben az alacsony bérezést, megélhetési problémákat jelölték meg 109 fő (75,7%), a második helyen legtöbben 80 fő (55,6%) a munkahely hiányát, mely összefüggésbe hozható a megélhetési problémákkal. A diagram jól szemlélteti a következő, harmadik helyen álló szórakozási és szabadidős tevékenységek hiányát, 64 fő (44,4%) választotta a kérdőív kitöltőinek.

12. ábra: Elvándorlás oka Szolnokról

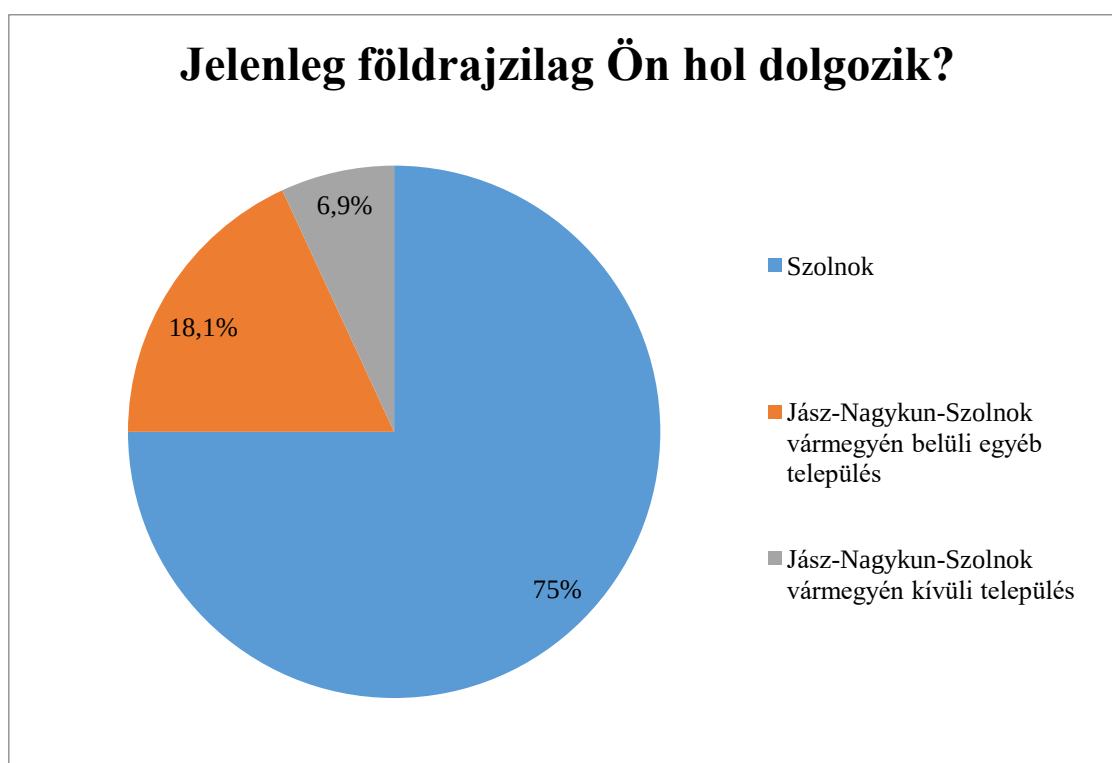

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Szolnokhoz való kötődésre irányult a következő kérdésem. *Pontosabban miért kötődik Szolnokhoz.* Ennél a kérdésnél több válasz lehetőséget is megadtam. A legnépszerűbb Szolnokon születtem 69 fő (47,9%) Szolnokon alapítottam családot és otthont 66 fő (45,8%). Élhető település és egyéb kategóriát 21 fő (14,6%), munkalehetőség miatt 20 fő (13,9%), a táj és természeti adottságok miatt 19 fő (13,2%), a helyi közösséghez tartozom 16 fő (11,1%).

Jelenleg földrajzilag Ön hol dolgozik kérdésre (13. ábra) három választási lehetőség közül lehetett választani. Melyek a következők voltak, legtöbben Szolnokon dolgoznak 108 fő (75%), Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén kívüli település 26 fő (18,1%), míg Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén belüli egyéb település 10 fő (6,9%).

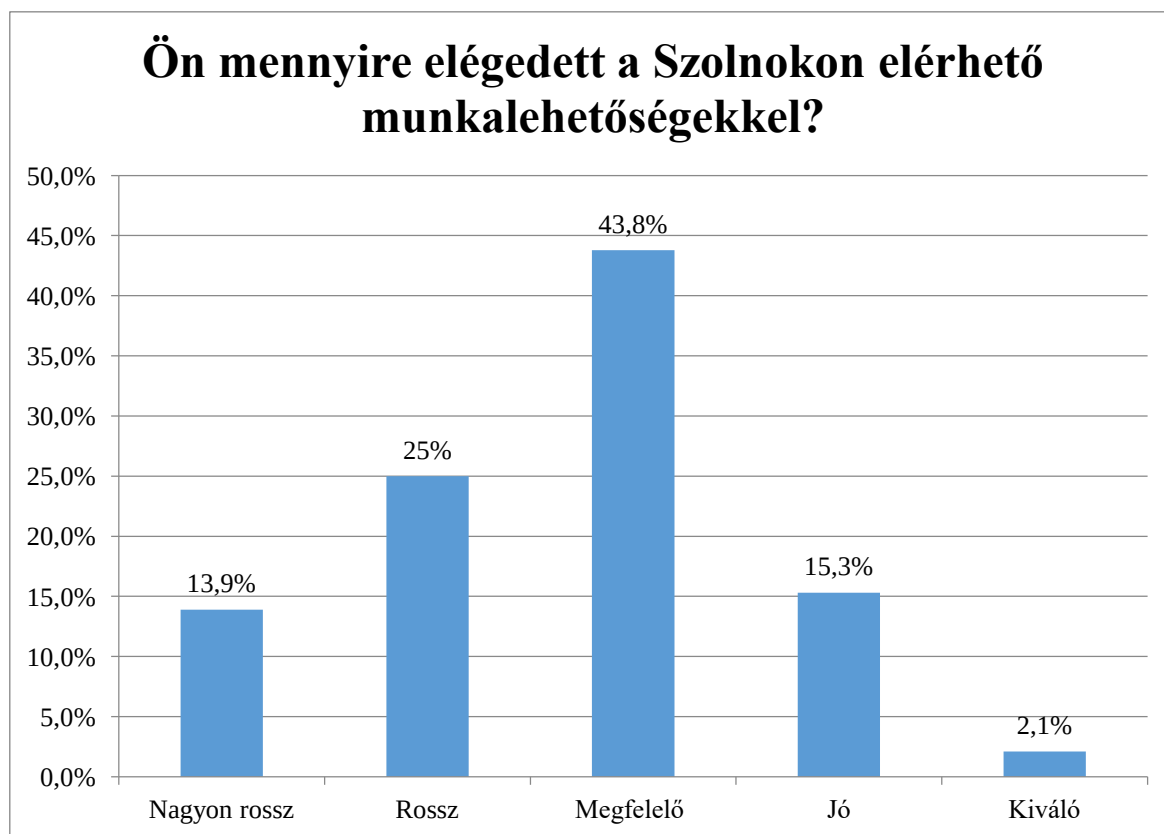
13. ábra: Munkahely földrajzi elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

A következő kérdésem arra vonatkozott, hogy *mennyire elégedett a Szolnokon elérhető munkalehetőségekkel* (14. ábra). A kérdőív kitöltők majdnem fele 63 fő (43,8%) megfelelőnek ítélte meg. Voltak, akik nagyon rossznak 20 fő (13,9%) illetve rossznak 36 fő (25%), míg jónak 22 fő (15,3%) és kiválónak elenyésző számban 3 fő (2,1%) jelölte be.

14. ábra: Munkalehetőségek Szolnokon

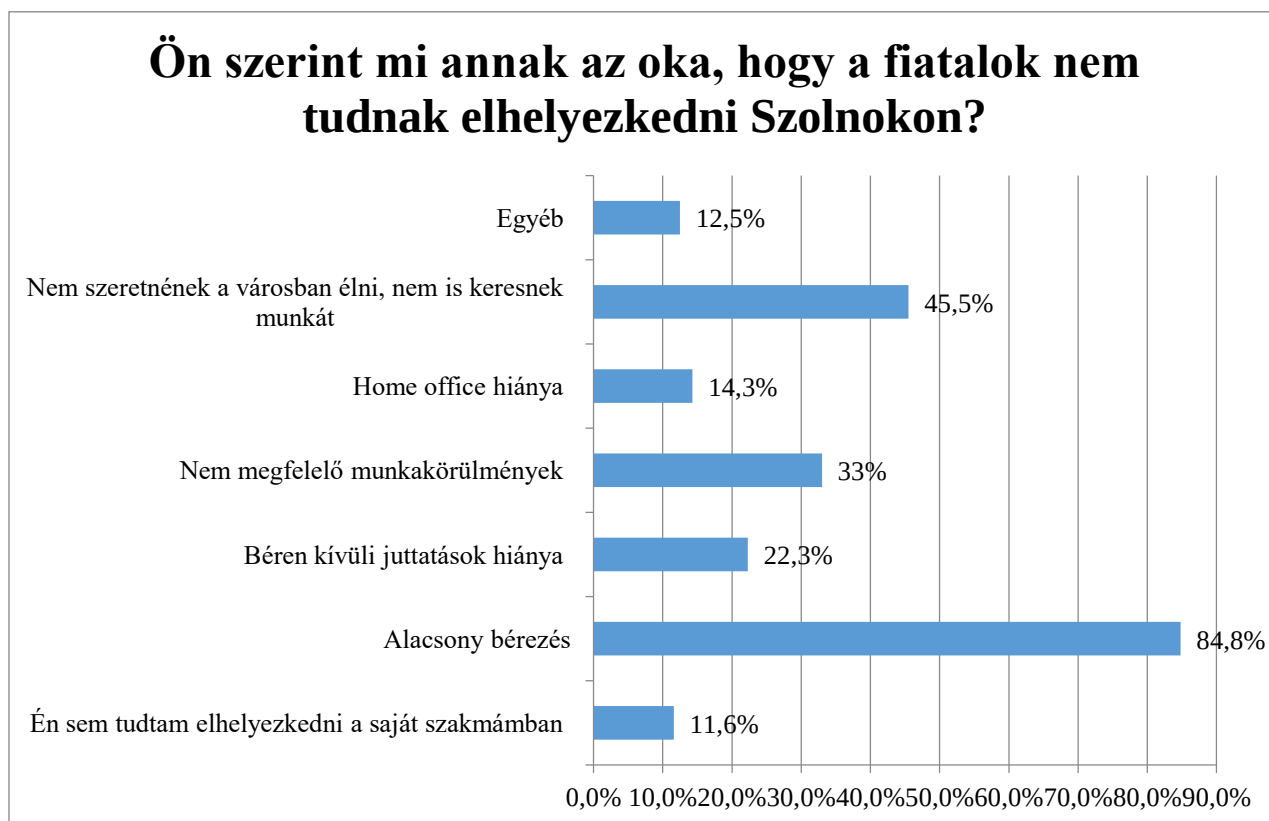

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Ezt követően a következő két kérdésemet zárt kérdés formájában tettem fel. Melyre vagy igennel, vagy nemmel lehetett válaszolni a kitöltőknek. *Ön szerint van-e kapcsolat az oktatási képzések és a munkaerőpiaci lehetőségek között.* Nemmel csupán 42 fő (29,2%), 102 fő (70,8%) igennel válaszolt. Ezt követte, hogy *Ön szerint az iskolai tanulmányok befejezését követően el tudnak helyezkedni a fiatalok Szolnokon.* A válaszadók többsége nemmel válaszolt 112 fő (77,8%), igennel 32 fő (22,2%) válaszolt.

A kérdéskörön belül arra szerettem volna választ kapni, hogy *mi az oka, hogy a fiatalok nem tudnak elhelyezkedni Szolnokon* (15. ábra). Ennél a válasznál is több lehetőséget lehetett megjelölni. A diagramról jól leolvasható, a legtöbbet megjelölt 95 fő (84,8%) az alacsony bérezést, és a legkevesebbet megjelölt 13 fő (11,6%), akik nem tudtak saját szakmájukban elhelyezkedni.

15. ábra: Fiatalok elhelyezkedésének nehézségei Szolnokon

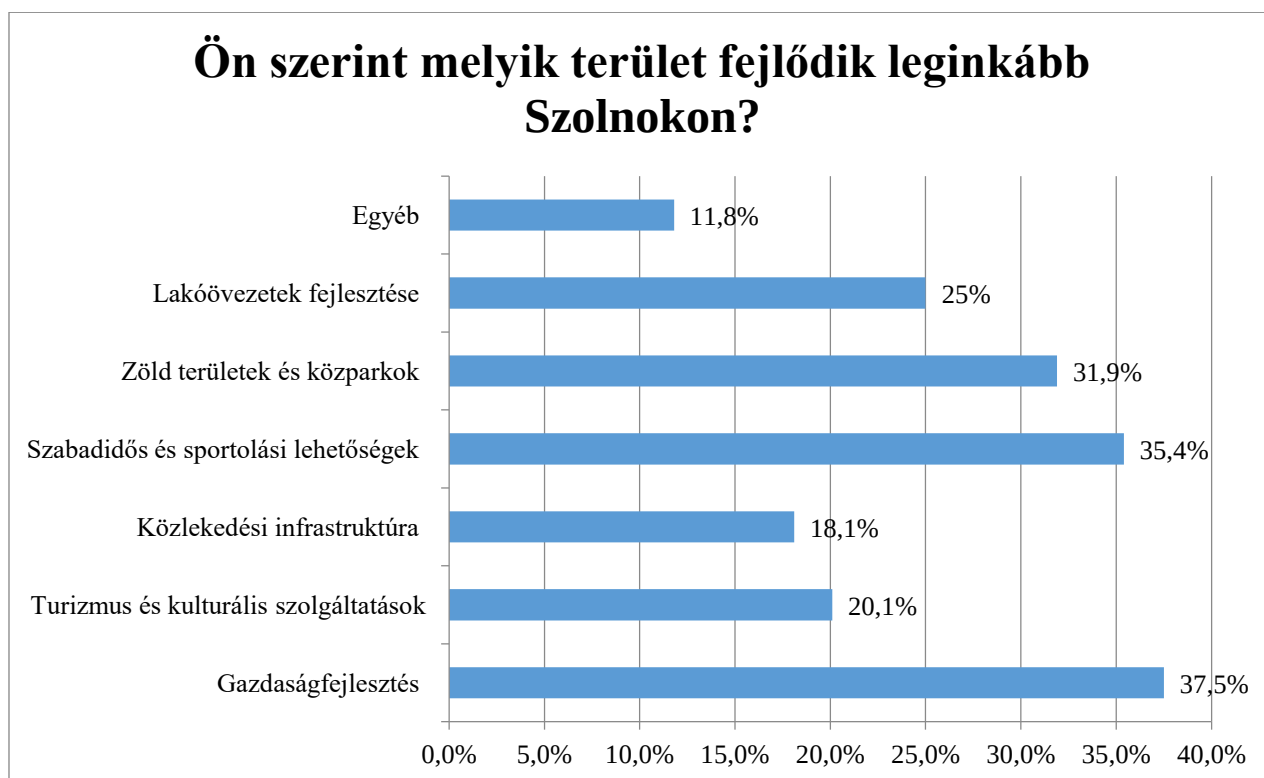

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Azok, akik az egyéb okokat jelölték meg 14 fő (12,5%) a teljesség igénye nélkül az alábbi indokokat sorolták fel. A városvezetés tehetetlensége a fiatalok megtartásában és a város vonzóvá tételében, fiatalok elvándorlása és a város szellemi és kulturális életének leépülése, jobb munkalehetőségek és magasabb bérek elérése nagyvárosokban egyetem vagy főiskola befejezését követően. Jobb munkalehetőségek, magasabb kereseti potenciál és vonzóbb kulturális környezet más városokban.

Ebben a kérdésben az szerettem volna megtudni, hogy a kitöltők szerint melyik terület fejlődik leginkább Szolnokon (16. ábra). Itt legfeljebb három választ lehetett bejelölni. A válaszok alapján a három legtöbbet megjelölt terület a gazdaságfejlesztés (beruházások, ipari területek) ezt 54 fő (37,5%) jelölte meg, a szabadidős és sportolási lehetőségek 51 fő (35,4%), valamint a zöld területek és közparkok 46 fő (31,9%) kiemelten fontosak a kitöltők számára.

16. ábra: Fejlődési területek Szolnokon

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Egyéb megjelölés esetén a kitöltők arra gondoltak 17 fő (11,8%), hogy stagnálás van a város fejlődésében. Az ipari parkot kivéve nem igazán fejlesztenek olyan területeket, amelyek hasznosak lehetnének a város lakói számára.

Későbbiekben azt vizsgáltam, hogy *Szolnok településen melyek a legfontosabbnak tartott 3 legszükségesebb fejlesztési terület* (17. ábra). A munkahelyek és a versenyképes jövedelem fejlesztése első helyen szerepel 118 fő (81,9%), az egészségügyi alapellátás 96 fő (66,7%) és az oktatás fejlesztése 69 fő (47,9%) is fontos szerepet játszik a válaszadók prioritásai között.

17. ábra: Legfontosabb fejlesztési területek Szolnok településén

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

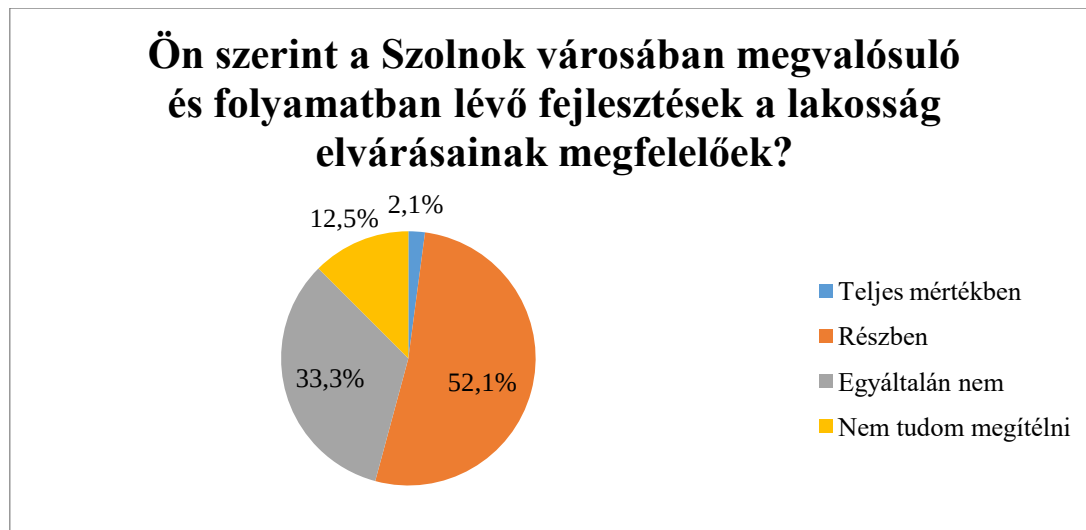
Egyéb megjelölés esetén 3 fő (2,1%) a kitöltők általánosságban az oktatásra, turizmusra gondoltak.

Ezt követően *Szolnokon elérhető szolgáltatásokat és egyéb városi életminőséget befolyásoló tényezőket értékelték* a kitöltők. A következő kiugró értékeket olvastam az ábráról. Az állami egészségügyi alapellátás minőségével egyáltalán nem elégedettek 69 fő, az óvodai és bölcsődei ellátással 68 fő többnyire elégedettek a kitöltők. Az oktatás színvonalával 54 fő, a szociális ellátás színvonalával 64 fő és a közintézmények felszereltségével 57 fő kevésbé elégedett. A kulturális szolgáltatások minőségével 69 fő, sportolási, szabadidős lehetőségek rendelkezésre állásával 66 fő elégedett.

Ezek után a kérdésem *Szolnok közterületeinek és közlekedésének minőségére vonatkozott*. Közterületek minőségével 63 fő, zöld területek minőségével 84 fő, közvilágítás minőségével 68 fő, közbiztonság minőségével 72 fő, kerékpárutak minőségével 78 fő, tömegközlekedés minőségével 67 fő elégedett. A kitöltők rossznak ítélték meg a járdák minőségét 60 fő, az utak minőségét 60 fő, és a parkolási lehetőségeket 58 fő.

A soron következő kérdés arra vonatkozott, hogy *Szolnok városában megvalósuló és folyamatban lévő fejlesztések mennyire felelnek meg a lakosság elvárásainak* (18. ábra). Teljes mértékben elégedett voltak 3 fő (2,1%), részben 75 fő (52,1), egyáltalán nem 48 fő (33,3%) és azok, akik nem tudták megítélni 18 fő (12,5%) jelölte be.

18. ábra: Lakosság elvárásainak értékelése a folyamatban lévő fejlesztésekről

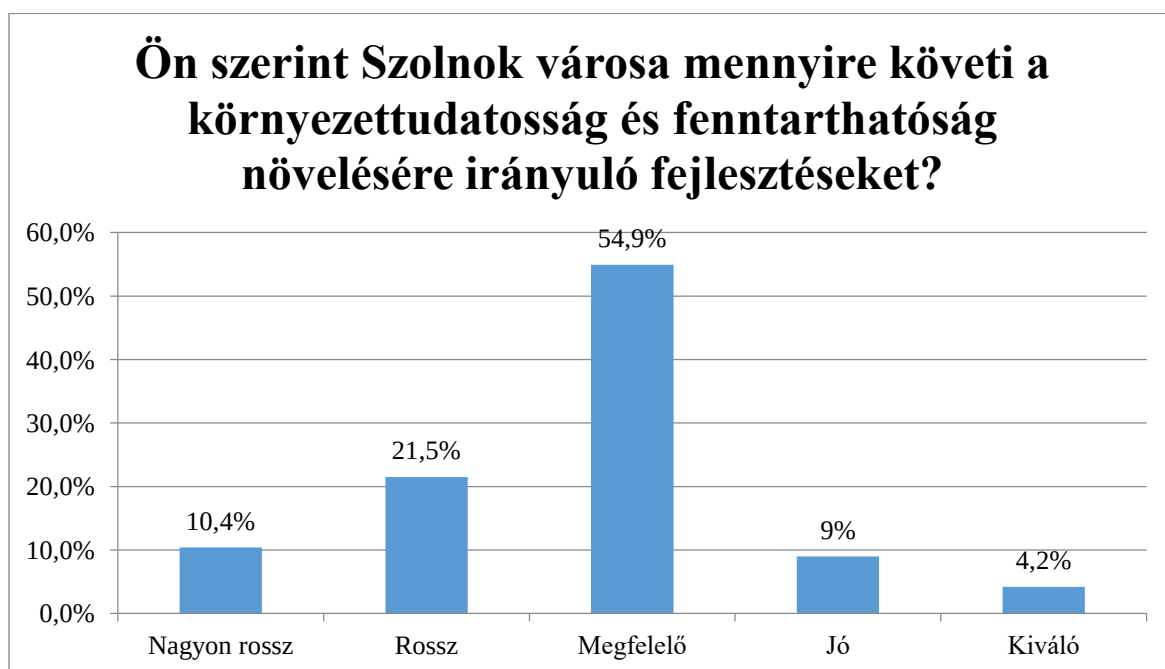
Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Egyik legfontosabb vizsgálati kérdésem, arra irányult, hogy a kitöltők részéről *van -e konkrét fejlesztési javaslat Szolnokra vonatkozóan*. Ez a kérdés szabadon választható volt. 59 fő adott konkrét választ, melyek közül szeretném kiemelni a Tisza-híd fejlesztésének vagy új híd építésének szükségességét. A közlekedés javítása érdekében, az infrastruktúra részeként több parkolóhely kiépítését javasolják. A vasúti logisztika fejlesztése is szerepel a javaslatok között. Az utak és kerékpárutak felújítását, javítását szintén sokan fontosnak tartották. Az ipari park fejlesztése is felmerült a munkahelyteremtés céljából. az egészségügyi ellátás fontosságát szintén sokan hangsúlyozták a kitöltők közül. A turizmus fejlesztése, közösségi terek kialakítása szintén kiemelt fejlesztendő területek.

Következő kérdésem során arra szerettem volna választ kapni, hogy a kérdőívet kitöltők *honnan értesülnek a Szolnokon megvalósuló fejlesztésekről*. Több válasz lehetőség közül tudtak választani a kitöltők, többen ismerősükön keresztül 69 fő (47,9%), az elsődleges forrás a fejlesztések megvalósulásáról az internet a válaszadók többsége 109 fő (75,7%) megjelölte. Családtagoktól 32 fő (22,2%), rádióból 26 fő (18,1%), TV-ből 24 fő (16,7%), munkatárstól 23 fő (16%), újságból, szórólapból 21 fő (14,6%), egyéb 10 fő (6,9%) jelölte meg.

Ebben a kérdésben azt szerettem volna vizsgálni, hogy *Szolnok városa mennyire követi a környezettudatosság és fenntarthatóság növelésére irányuló fejlesztéseket* (19. ábra). 1-5 skálán lehetett értékelni. Ahol a válaszadók egy csoportja 15 fő (10,4%) szerint a város egyáltalán nem követi a környezettudatosság és fenntarthatóság növelését célzó fejlesztéseket. 31 fő (21,5%) szerint a város kevésbé követi az ilyen irányú fejlesztéseket. A legtöbb válaszadó 79 fő (54,9%) véleménye szerint a város részben követi a környezettudatosság növelését célzó fejlesztéseket. Egy kisebb csoport 13 fő (9%) úgy érzi, hogy a város többnyire követi az ilyen irányú fejlesztéseket. A válaszadók kisebb része 6 fő (4,2%) szerint a város teljes mértékben követi a környezettudatosság és fenntarthatóság növelésére irányuló fejlesztéseket.

19. ábra: Környezettudatosság és fenntarthatóság Szolnokon

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Szolnok élhetőségét vizsgálva a következő kérdésem arra irányult, hogy a kitöltők szerint *Szolnok élhető város a családok számára* (20. ábra). Ebben a kérdésben három választási lehetőséget adtam. Igennel 63 fő (43,8%), nemmel 52 fő (36,1%), míg nem tudta megítélni 29 fő (20,1%) jelölte be.

20. ábra: Szolnok élhetősége

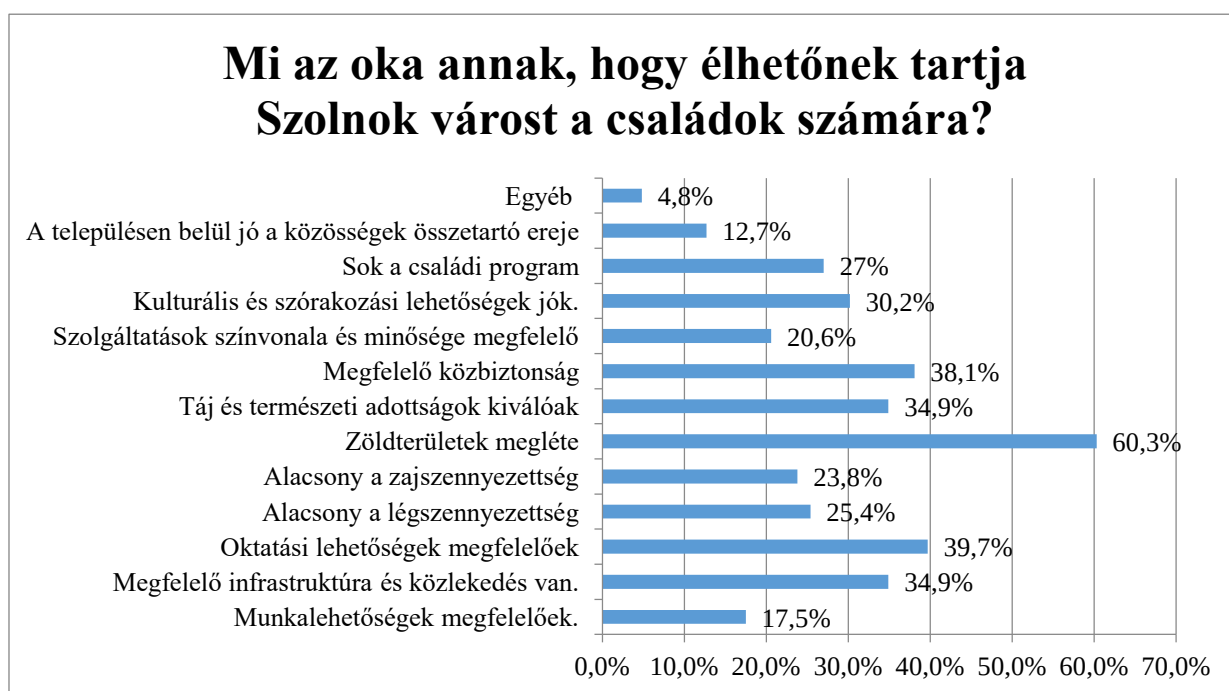

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Utolsó előtti kérdésem arra irányult, hogy *miért tartják a válaszadók élhetőnek Szolnok városát a családok számára* (21. ábra). A kérdésre több válaszlehetőség volt, melyet szabadon lehetett megválaszolni ezt 63 fő tette meg. A válaszok alapján a következő tényeket állapítottam meg. A válaszadó közül néhányan:

- 8 fő (12,7%) jónak ítélték meg a közösségek összetartó erejét;
- Ezentúl 11 fő (17,5%) kiemelte, hogy az elérhető munkalehetőségek számukra megfelelőek;
- A zöldterület megléte 38 fő (60,3%);
- oktatási lehetőségeket megfelelőnek ítélték 25 fő (39,7%);
- a megfelelő közbiztonságot 24 fő (38,1%);
- mindösszesen 3 válasz (4,8%) érkezett az egyéb megjelölés esetén, mely a családalapításra vonatkozik. A további választási lehetőségek és százalékos arányai a diagramon megtekinthetők.

21. ábra: Szolnok város élhetőségének okai

Forrás: Saját szerkesztés (2023)

Utolsó szabadon megválasztható kérdésem *Szolnok város fejlődésével, fejlesztésével volt kapcsolatos*. A válaszadók 17 fő azt emelte ki, hogy a város fejlesztése során az oktatás, egészségügy és infrastruktúra kiemelkedő fontossága van. Többen hívták fel a figyelmet a túlárazott beruházásokra és azok átadási határidejének elmulasztására. Többen kiemelték Szolnok város szabadidős és kulturális lehetőségeinek hiányát, különösen a fiatalok számára. Az igény a szórakozóhelyek és a közösségi terek iránt jelentős. Fontosnak tartják az elmaradottabb területek támogatását és kiegyenlítését. Sokan hangot adtak az Európai Unió források felhasználását illetően és úgy érzik, hogy nem feltétlen a lakosság érdekében történtek a beruházások. A gondolatok között megjelent, hogy egyes válaszadóknak Szolnok élhetőségével kapcsolatban vannak kétségeik. Míg néhányan pozitívan ítélik meg, mások elégedetlenséget fejeznek ki az életkörülményekkel kapcsolatban. A termálvíz kihasználásában látják a lehetőséget a fürdők és ivó kutak kialakításával.

4. Következtetések, javaslatok

Szakdolgozati kutatásom elkészítése során szembesültem azzal, hogy Szolnok Megyei Jogú városnak, szülővárosomnak számtalan kihívással kell szembenéznie. Gondolok itt az oktatásra, egészségügyre, szociális intézmények létesítésére, munkahely megteremtésére, lakhatásra. Figyelmet kell fordítani az infrastrukturális fejlesztésekre, melyek a lakossági elégedettség növelése érdekében, illetve a fiatalok megtartása érdekében fontos szerepet töltenek be. Összességében jelen ismereteim, saját kutatásom révén úgy gondolom, hogy Szolnok Megyei Jogú városnak a gazdasági és pénzügyi helyzete egyelőre stabil, de a további növekedéshez és fejlődéshez az önkormányzatnak még számos területen fejlesztéseket kell végrehajtania. Természetesen a helyi önkormányzatnak meg kell ragadnia a támogatásokban rejlő anyagi forrásokat, lehetőségeket. Szolnok megőrizte kistérségi szerepét, ugyanakkor a modernizációnak köszönhetően hatékonyan reagált a történelmi változásokra. A város jelenleg is számos területen próbál fejlődést elérni a támogatások révén, legyen szó akár oktatásról, egészségügyről, turizmusról, kultúráról vagy sportról. A város fejlődése érdekében meg kell akadályozni az elvándorlást, élhetőbbé, szebbé, nyitottabbá kell tenni a társadalmat.

Az új munkahelyek megteremtésével, szolgáltatások, vállalkozások és a helyi kultúra újjáélesztésével fellendíthető a gazdaság. Ezáltal a helyi kereskedelmet, turizmust is lehetne népszerűsíteni. A civilizáció teret adhat arra, hogy az ember minőségben élhetőbb, egészségesebb életet éljen. Minden embernek fontos a saját és szerettei, családja egészsége, emellett pedig az otthonteremtés és a megélhetés. Ahhoz, hogy minőségi életet tudjunk élni, újabb jövőképünk legyen, szükségünk van a jelenkorban fellelhető technológiára, innovációra. Így az adott településen a területi fejlesztések révén lehetőséget tudunk biztosítani mindenki számára, aki nemcsak az alapvető szükségletekre helyezi a hangsúlyt. Egy szebb és jobb jövőkép, egy élhetőbb, egészségesebb, új alapokra helyezett fejlesztésekkel minden ember életét pozitívabb irányba lehet befolyásolni. Gimnáziumban folytatott tanulmányaim befejezését követően lehetőségem volt felnőtt éveimet Budapesten és Szolnokon egyaránt eltölteni. Így megtapasztalhattam a főváros és szülővárosom adta előnyöket és hátrányokat rövid-, közép-, és hosszútávon is. Elfogultság nélkül ki merem jelenteni, hogy Szolnok város az egyik legélhetőbb vidéki település, rengeteg zöldövezeti területtel, kitűnő programsorozattal, fesztiválokkal, magas szintű gimnáziumi oktatással. Továbbá az sem elhanyagolható, hogy számos kulturális és sport intézmény található a vármegyeszékhelyen, ahol a fiatalok számára a mozgás öröme és a sportban lévő társas

kapcsolatok kiépítése mellett az egészséges életmódra is felhívják a figyelmet. Vendéglátás tekintetében a minőségi ételeket felszolgáló éttermek és szórakozóhelyek, kávézók minden korosztály számára elérhetőek. Szolnok városában még rengeteg lehetőség rejlik. Tökéletes választás lehet olyan családoknak, akik a főváros zajától picit eltávolodva egy élhetőbb, biztonságos, vidéki életre vágnak. A vidéki életnek természetesen a pozitív oldalát szerettem volna kiemelni.

Ennek ismeretében a szakdolgozatomban leírtak és megfogalmazott gondolataim alapján hiszek abban, hogy Szolnok felvirágoztatható. Új beruházásokkal, fejlesztésekkel egy korszerűbb városkép kialakításával a település folyamatos fejlesztésével, új irányvonalak kialakításával, magával a közlekedés fejlesztésével, infrastruktúrával, új munkahelyek megteremtésével, minőségi egészségügyi ellátással és az oktatási-nevelési intézmények korszerűsítésével (bölcsőde, óvoda, iskola) hozzá lehet járulni az itt élő emberek életminőségének, Szolnok város település, gazdasági és társadalmi életének a javításához. Összefogással, önkéntességgel, emberséggel kell az itt élőknek egymás felé fordulni és a település adta lehetőségeket megragadni. Az általuk kínált fejlődést beépíteni a mindennapi életbe, meglátni és meghallani a fiatalok, idősök hangját, akik ma is szívügyüknek tekintik Szolnok település történelmét, jelenjét és múltját. Egyben nyitottak az újra, s ezáltal még vonzóbbá tehetik Szolnokot és környékét akár a külföldi befektetők részére. Velük pedig a tőke beruházásokkal még gyorsabb, látványosabb fejlődést lehessen majd elérni.

Szolnok Megyei Jogú Város erősségei közé tartozik a széleskörű oktatási rendszer (bölcsődék, óvodák, szakiskolák, szakközépiskolák, gimnáziumok és egyetemi oktatás). Fejlett az ipari szektor és a vasúthálózat. Természeti forrásaink, vizeink, gyógyvizeink népszerűek a turisták körében. Szolnok híres a sport szeretetéről és támogatásáról. Kulturális erőssége a néptánc a Tisza Táncegyüttesnek köszönhetően.

A kutatásom kiértékelését követően azt a következtetést sikerült levonnom, hogy a kérdőívet kitöltő szolnoki lakosok szerint az oktatás és a munkaerőpiaci lehetőségek között szoros összefüggés van. Ezzel szemben a munkalehetőségek nem felelnek meg a pályakezdő fiatalok elvárásainak. A munkakörülmények, az alacsony bérezés által a fiatalok az elvándorlás mellett dönthetnek. A magas iskolai végzettséggel rendelkezők minőségibb légkörre, munkahelyre és gazdagabb kulturális közegre vágnak. A válaszadók gyakran választják Budapest, Szeged, Debrecen városát, ahol magasabb szintű és versenyképes fizetést kínáló állást találnak. Többek között a városvezetés ezért sem tudja hosszútávon megtartani a fiatal generációt, ami az értelmiség lemorzsolódásához vezethet.

Szolnokon, az én meglátásom szerint alapvető fejlesztési terület elsődlegesen a közlekedési infrastruktúra. Földrajzi elhelyezkedéséből adódóan Szolnok Megyei Jogú Város közlekedési infrastruktúrája a mai kor elvárásaihoz képest elavult, fejlesztésre szorul. A városi közlekedés tehermentesítése elengedhetetlen. A civilizált élet hozadéka, hogy az utakon egyre több a személyi autó. Az átmenő gépjármű forgalom rendkívül magas a belvárosban, egy új Tisza-híd, elkerülő utak megépítésével ez a probléma megoldható. A közterületeken található aszfaltburkolattal ellátott utak minősége a kitöltők megítélése alapján fejlesztésre szorul, mert gödrök, megsüllyedt burkolat nehezítik a gépjárművek közlekedését. Fejlesztendő további területek közé tartoznak az új parkolóhelyek létesítése, közvilágítás korszerűsítése, járdák minőségének javítása. A balesetveszélyes csomópontoknál a közlekedést sokkal biztonságosabbá kell tenni akár körforgalom megépítésével, figyelemfelhívó táblák kihelyezésével vagy közlekedési jelzőlámpák telepítésével. Alternatív közlekedést érdemes lenne népszerűsíteni, ehhez viszont még több kerékpár útvonal kiépítésére van szükség. Ezáltal biztosított lenne a gyors, kényelmesebb, fenntarthatóbb közlekedés. Élhetőbb, okos város kivitelezésére nagy hangsúlyt kell helyezni a fenntarthatóbb környezetért. A gyalogos zebrák ne csak felfestve legyenek, hanem modern technológiával felszereltek, mozgásérzékelő segítségével az esti sötétségben villogófény jelezze, ha valaki a zebrára lép. Érdemes lenne törekedni a közterületeken lévő forgalmi rendet irányító lámpák modernizálására. Több térfigyelő kamera elhelyezése nagyobb biztonságérzetet nyújthat az itt élők számára.

A turizmus növelése érdekében Szolnok Megyei Jogú Városát új arculattal még vonzóbbá lehet tenni az idelátogatók számára. Az Alföldön található gyógyvizekben nagy potenciál rejlik, hiszen nemcsak a hazai turizmus tekintetében, hanem a külföldi vendégek számára is népszerűvé tehető Szolnok városa.

A válaszadók szerint a három legszükségesebb fejlesztendő terület egyike az egészségügyi alapellátás, mely az életminőség javításához járulna hozzá. A gyógyvizekben rejlő hasznos ásványi anyagok pozitív hatást gyakorolhatnak a különböző mozgásszervi megbetegedésekre. A Tisza Szálló korszerűsítése fellendíthetné az egészségügyi turizmust, ahol színvonalas állami egészségügyi szakellátást lehetne biztosítani. Ingyenes egészségügyi szűrések népszerűsítése, prevenciós előadások, mobil szűrőbuszok kihelyezése hozzájárulhat az életminőség javításához. A fenntarthatóbb gyógyászati célú turizmusra való összpontosítással a város természeti és kulturális kincseit, értékeit megőrizve lehetne „Smart City” településsé tenni Szolnokot. Szolnok Megyei Jogú Város zöldövezetben bővelkedik. A Tiszaligetben

létrejött komplexumok mind az uszoda, sportcsarnok, kemping, szabadidőközpont és strand felhőtlen kikapcsolódást nyújthatnak az idelátogatóknak. A cél az, hogy a továbbfejlesztéseknek köszönhetően a város minél élhetőbb legyen a fiatalok számára is, így megakadályozva az elvándorlást.

Szolnok történelmi múlttal rendelkező város. A szolnoki művésztelep közelében a nemrégiben épülő szolnoki vár által nyújtott lehetőséget ötvözni lehetne a Zagyva-gát mentén kialakított sétánnyal, ahol gyönyörű panoráma tárul elénk. Egy finom kávé vagy tea elfogyasztását követően színes vásári forgatagban a helyi és környékbeli őstermelők, kézművesek a „Helyi Termékek Vására” keretén belül kínálhatnák termékeiket. Esténként pedig egy mozgó színpad segítségével szabadtéri előadások szervezhetők.

Szolnok mindig is az ipari tevékenységeiről volt híres, a szektor fellendülése egyértelműen látható az Ipari Park II. bővítésének megkezdésével. A szolnoki épülő citromsavgyár beruházásnak köszönhetően külföldi tőkével a gyár felépülését követően új munkahelyek megteremtésével fogja Szolnok város gazdasági fejlesztését és versenyképességét növelni. A kínai beruházás által létrejövő gyár különleges, védett technológiával fogja feldolgozni a mezőgazdaságban megtermelt kukoricát. Számos szolgáltatócégnek, új betelepülő vállalatoknak fog tudni helyet adni, valamint mind a szolnoki és környékbeli lakóknak munkát biztosítani. A kínai citromsavgyár beruházás egy zöldmezős fejlesztés, amely Szolnok gazdaságának és foglalkoztatásának javítását célozza. A beruházás célja, hogy modern és környezetbarát technológiával előállított citromsavat gyártson, amely széles körben felhasználható az élelmiszeriparban, a gyógyszeriparban és a vegyiparban. A beruházás további előnye, hogy munkahelyeket teremt és hozzájárul a város gazdasági fejlődéséhez. Véleményem szerint az új gazdasági szereplőként megjelenő, kínai tulajdonban lévő szolnoki citromsavgyár betelepülése valószínűleg jelentős gazdasági hatással lesz Szolnok városára. Sajnos azt is figyelembe kell vennünk, hogy számos külső tényező, akár az elhúzóódó építkezés is negatívan befolyásolhatja Szolnok gazdasági helyzetét. Emellett az infláció is, így egyelőre nem lehet előre vetíteni, megmondani a város jövőbeni gazdasági helyzetét. A városvezetésnek folyamatosan aktualizálnia és figyelnie kell a gazdasági és társadalmi trendeket, és előrelátóan (proaktívan) reagálni a változásokra. Úgy vélem, hogy az új gazdasági szereplők betelepülése, valamint a városi fejlesztések megvalósítása, például az infrastruktúra, a turizmus és a közösségvezérelt projektek támogatása mind pozitív hatással lehetnek a városra.

5. Összefoglalás

Szakedolgozatomban Szolnok városfejlesztési lehetőségeit vizsgáltam. Ezen belül ismertettem a rendszerszintű régiók fogalmi lehatárolását és az Európai Unión belüli szerepét. Ezek után a NUTS, a regionalizmus politika és az okos város („Smart City”) jelentőségeit és kihívásait részleteztem. Szolnok város történelmi múltjának áttekintését követően a jelenlegi állapotokat, a múltbéli fejlesztések bemutatásával és az általam említett fejlesztendő területek elemzésével mutattam be.

A fiatalok elvándorlása komoly probléma lehet most és az elkövetkező időszakban Szolnok városa számára. Az oktatási és munkaerőpiaci lehetőségek, valamint a város által kínált életminőség javítása fontos lehet a város jövője szempontjából. Ezt figyelembe véve sokan úgy gondolják a kitöltők közül, hogy nem költöznek el a településről. Azok, akik nemmel válaszoltak arra a kérdésre, hogy gondolkodott-e már azon, hogy elköltözik a településről és nemleges választ adtak, azok az alábbi indokokat írták le. Érzelmileg kötődnek a városhoz, itt születtek, szeretnek a városban élni, a rokonság, család, barátok ide kötik. Azok, akik igennel válaszoltak az elvándorlás okai között szerepelnek a munkalehetőség hiánya, az alacsony bérezés, a szórakozási lehetőségek hiánya, valamint az elégedetlenség a város jelenlegi állapotával. Mindezeket figyelembe véve a kiértékelés során azt a következtetést vontam le, hogy az első hipotézisem beigazolódott, miszerint a fiatalok és az idősebb generáció a kedvezőtlen munkaerőpiaci lehetőségek miatt költöznek el Szolnok Megyei Jogú Város településről.

Második hipotézisem nem igazolódott be, mert a kérdőív kitöltők válaszaiból az derült ki, hogy a városban élők között erősen élnek a kritikák a városvezetés és a város fejlesztési irányjaival kapcsolatban. Legtöbbször részben vagy egyáltalán nincsenek megelégedve Szolnok városában megvalósuló és folyamatban lévő önkormányzati és Európai Unió fejlesztéseivel. A számadatok tükrözik, hogy a kitöltők 85%-a elégedetlen a jelenlegi helyzettel. Sokan konkrét fejlesztési javaslatokat tettek, például a Tisza-híd építésére, turizmusra, egészségügyre, közlekedési infrastruktúra modernizálására és a belváros közterületeinek szebbé tételére. Akadtak olyanok is, akik nem tudták megítélni ennek létjogosultságát, viszont voltak olyanok, akik teljes mértékben elégedettek voltak a városban már megvalósult és folyamatban lévő fejlesztésekkel. Ehhez kapcsolódik az a kérdés, hogy milyen forrásból értesülnek a Szolnok várost érintő és megvalósuló fejlesztésekről. A kitöltő 2/3-a mai kor digitális eszközei révén (IKT) az internet segítségével értesülnek a városban zajló vagy

lehetséges fejlesztésekről. Mivel több válaszadási lehetőséget adtam, ezért másodikként a kitöltők majdnem fele bejelölte az ismerőstől, családtól származó értesülést.

A harmadik hipotézisem az oktatási rendszer és a munkaerőpiac közötti kapcsolat lehetőségét vizsgálta, mely beigazolódott az eredmények elemzését követően. Sokan összefüggést véltek felfedezni az oktatási képzések és a munkaerőpiaci lehetőségek között. Kettő (diszotóm) kérdésemre igennel vagy nemmel lehetett válaszolni. A százalékos arányokat figyelembe véve a kitöltők túlnyomó többsége igennel válaszolt, így ez a hipotézisem helytálló volt. A nemmel válaszadók visszajelzése alapján viszont felmerülhet az a kérdés, hogy a munkaerőpiaci lehetőségek és az oktatási képzések közötti kapcsolat nem eléggé nyilvánvaló, vagy kielégítő. A következő kérdésemnek köszönhetően bebizonyosodott, hogy válaszadók 2/3-a bizonytalannak, vagy kedvezőtlennek ítéli meg a fiatalok munkahely keresési lehetőségeit Szolnok városában. Lehet, úgy érzik, hogy az oktatási rendszer nem kínál megfelelő képzéseket, vagy a város munkaerőpiaca nem tudja megfelelően foglalkoztatni a friss diplomásokat.

Negyedik hipotézisem, mely szerint Szolnok Megyei Jogú Város élhető családok számára, a válaszadók körében megoszlanak a vélemények. A többség pozitív véleménnyel van, és úgy gondolja, hogy a város élhető családok számára. A kiértékelt eredmények azt mutatják, hogy a válaszadók körében nincs egységes álláspont ebben a kérdésben. Azok, akik igennel válaszoltak, valószínűleg élvezik a város által nyújtott bizonyos előnyöket, melyeket vonzónak találnak a családi élet szempontjából. A kitöltők többsége még mindig úgy gondolja, hogy Szolnok élhető város.

Az utolsó, ötödik hipotézisem fő célja az volt, hogy választ kapjak arra a felvetésemre, hogy Szolnok városa mennyire követi a környezettudatosságra és fenntarthatóságra irányuló fejlesztéseket. A kérdőív eredményei alapján a válaszadók több, mint fele megfelelőnek ítélte meg a Szolnok városában történő környezettudatos fejlesztést. Pozitív visszajelzésként értékelhető, hogy a város vezetése, valamint az illetékes hatóságok figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és fenntarthatóságra, ezáltal pedig törekednek a „Smart City” koncepciójának megvalósítására. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a fenntarthatóság érdekében megvalósuló projektek hosszas folyamatot követően tudnak csak érvényesülni és beépülni a várost elősegítő gazdasági fejlesztésekbe.

Előkészületeim során törekedtem arra, hogy a jelenleg is Szolnokon életvitelszerűen élőknek a hangját is hallattassam a közelmúltban lehetséges fejlesztések ismertetésével. Munkám

során szerettem volna szemléltetni, hogy eme összetett folyamatnak köszönhetően, milyen kihívásokkal kell szembenézni, amikor egy város üzemeltetéséről, fejlesztéséről beszélünk.

Szekunder kutatásom révén sikerült tudásomat bővíteni mind internetes és könyvtári kutatásokkal. Kiadványok, szakcikkek, szakirodalmak segítettek, hogy az adott témában elmélyüljek. Kapcsolataim révén, személyes interjúval is színesítettem a dolgozatomat.

Az online kérdőíves formában véghezvitt primer kutatásom pedig abban segített, hogy a kitöltők által felmérjem, hogy Ők hogyan látják a Szolnok városában rejlő lehetőségeket, problémákat, melyek befolyásolják a mindennapi életüket. Életvitelüket mennyire befolyásolják az adott településen végzett és végezendő fejlesztések, beruházások. Úgy gondolom mindenképpen szükséges egy szemléletváltás, a fenntarthatóbb, környezetbarátabb és modernebb világért.

Nagyon fontosnak tartottam a hitelességet, az objektivitást és a tényyszerűséget. Céлом volt, hogy a fejlesztendő területek révén utat nyissak mindazok számára, akik itt képzelik el jövőjüket és itt szeretnének családot alapítani. Szolnok élhető városként, okos városként mindazokat a feltételi rendszereket tudja adni, melyek a mai korban, társadalmilag elvárható. A XXI. század korszerű technológiájának köszönhetően most már a képzeletnek csak a gazdasági, anyagi források szabhatnak határt. A civilizáció, a társadalmi normatíváknak köszönhetően az idő múlásával az itt letelepedő fiataloknak is egy új jövőkép bemutatásával, új munkalehetőségek megteremtésével, lakhatási támogatásokkal és más egyéb plusz szolgáltatásokkal az elvándorlás elkerülhető lenne.

Irodalomjegyzék

- Bagi G. – Bali J. – Bana Zs. – Bistery A. – Csányi M. – Cseh G. – Csönge A. – Fülöp T. – Gulyás K. – Kaposvári Gy. – Kertész R. – Kósa K. – Kovács M. – Lászlóné N. I. – Nemes A. – Szabó L. – Pap B. Papp Zs. – Pató M. – Szatmáry I. – Szikszai M. – Szoboszlai Zs. – Takáts B. – Tiszai L. – Zsolnay L. (2010): Szolnok könyve fejezetek a város történelméből. Szolnok, Szolnok Megye Jogú Város Önkormányzata, 8-25 p. 278 p.
ISBN 978-963-06-8945-8
- Bagi G. – Gulyás K. – Gulyás É. – Szabó L. – Zsolnay L. – Tiszai L. – Kertész R. – Kósa K. – Szikszai M. – Fülöp T. – Kaposvári Gy. – Pató Mária. – Cseh G. (2000): Szolnok A várispánságtól a harmadik évezred küszöbéig. Budapest, Dinasztia Kiadó, 324 p. ISBN 963 657 297 6
- Bakonyi P. – Cinkler T. – Csoknyai T. – Hanák P. – Kovács K. – Prikler L. – Rohács D. – Sallai Gy. (2016): Smart City megoldások hat kulcsterületről. Budapest, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Egyesült Innovációs Tudásközpont (EIT) Kovács Kálmán igazgató BME EIT, 36 p. ISBN [pdf] 978 963 313 230 2
- Bakonyi P. – Hannák P. – Henk T. – Kovács K. – Nemeslaki A. – Nyikos Gy. – Orbók Á. – Sallai Gy. – Vida R. (2018): Az okos város (Smart City). Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 13-18 p. 246 p. ISBN 978 615 5920 22 6
- Béres F. – Bekényi J. – Németh J. (2003): Kistérségi Közigazgatás (Szakértői tanulmányok). Budapest, Magyar Közigazgatási Intézet, 19-23 p. 343 p.
ISBN 963 9395 11 0
- Boncz I.: (2015): Kutatásmódszertani Alapismeretek. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, 24-25 p. 290 p ISBN 978 963 642 826 6
- Cséfalvay Z.: (2004): Globalizáció 2.0, Esélyek és veszélyek. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 190-193 p. 311 p. ISBN 963 19 5511 7
- Fülöp T.: (2020): Megyeszékhelyből város. Szolnok város településfejlődési törekvései a megyeszékhellyé válás és a második világháború közötti évtizedekben. Szolnok, Neumann János Egyetem, Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Levéltár, 439 p.

- Horváthné Barsi B. – Lados M. (2011): Smart cities tanulmány. Győr, MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet, 119 p. ISBN 978 963 081 739 4
- Horváth Gy.: (2000): Európai Regionális Politika és a Kelet-Közép-Európai Bővítés. A Régiók Szerepe a Bővülő Európai Unióban. Pécs, Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, 7-15 p. 227 p. ISBN 963 9052 15 9
- Magyar Nagylexikon Rt.: (2002): Budapest, Magyar Nagylexikon Kiadó, 368 p. 930 p. ISBN 963 9257 14 1 (15. kötet)
- Pálné Kovács I.: (2000): A Regionalizmus Politikai Kihívásai Magyarországon. A Régiók Szerepe a Bővülő Európai Unióban. Pécs, Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja, 130-138 p. 227 p. ISBN 963 9052 15 9
- Simon B.: (2002): Szolnok A XXI. század küszöbén. Váckisújfalu, CEBA Kiadó. 264 p. ISBN 963 9089 00 1 Ö ISBN 963 9089 89 3
- Tóth J.: (1988): Urbanizáció az Alföldön, Területi és Települési Kutatások 3., Budapest, Akadémia Kiadó, 13-15 p. 200 p. ISSN 0238-0552

Internetes források

- Árvai A. (2022): Az Okos Város Fogalom Megjelenése. A Magyar Közép- És Nagyvárosok Fejlesztési Dokumentumaiban. A Magyar Földrajzi Társaság tudományos folyóirata 146. évf. 1 p. 20 p. 16-32 p.
<https://ojs.mtak.hu/index.php/fk/article/view/5096/7287> A letöltés ideje: 2023. 09. 19.
- B. Horváth L. (2022): Napelem lesz az egyik kulcseleme a szolnoki okosvárosnak. Világgazdaság
<https://www.vg.hu/energia-vgplus/2022/04/a-napelem-lesz-az-egyik-kulcseleme-a-szolnoki-okos-varosnak> A letöltés ideje: 2023. 09. 29.
- City-ranking of European Medium-Sized Cities
https://www.smart-cities.eu/download/city_ranking_final.pdf A letöltés ideje: 2023. 09. 19.
- Csatári B.: (1988): Spatial Connections of Rural Settlements. Investigations in Szolnok County. In: Discussion Papers, Spatial Organization and Regional Development. Pécs, Centre for Regional Studies 237–250 p.
<https://ojs.rkk.hu/index.php/DP/article/view/2115/3926> A letöltés ideje: 2023. 09. 22.

- Dobos K. – Kulcsár S. – Nagy P. – Sik A. – Szemerey S. – Megyhárt É. (2015): SMART City Tudásplatform Metodikai javaslat. Budapest, Lechner Tudásközpont
<http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/smart-city-tudasplatform-metodikai-javaslat.pdf> A letöltés ideje: 2023. 09. 27.
- Egedy T.: (2017): Városfejlesztési Paradigmák az Új Évezredben – A Kreatív Város és az Okos Város. Földrajzi Közlemények 141.évf. 3 p. 254-258 p.
https://www.foldrajzitasasag.hu/downloads/foldrajzi_kozlemenyek_2017_141_evf_3_pp_254.pdf A letöltés ideje: 2023. 09. 11.
- Erdősi F.: (1993): Az Alföld Infrastruktúrájának Jellemzői és Főbb Fejlesztési Feladatai. Tér és Társadalom 7. évf. 1993/3-4. 13-14 p. 34 p.
<http://real.mtak.hu/118098/1/281-Tanulm%C3%A1nysz%C3%B6veg-562-1-10-20110806.pdf> A letöltés ideje: 2023. 09. 11
- European Commission (2018): *Smart cities*.
https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/city-initiatives/smart-cities_en A letöltés ideje: 2023. 09. 19.
- Giffinger, R. – Fertner, C. – Kramar, H. – Kalasek, R. – Pichler-Milanović, N. – Meijers, E. (2007): Smart Cities: Ranking of European Medium-Sized Cities. Vienna, University of Technology
https://www.researchgate.net/publication/313716484_City-ranking_of_European_medium-sized_cities A letöltés ideje: 2023. 09. 19.
- Hall, R. E.: (2000): The Vision of A Smart City, Paris, France. 1-7 p.
<https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc717101> A letöltés ideje: 2023. 09. 25.
- Hall, R. E.: (2000) The Vision of A Smart City, Brookhaven National Laboratory Upton, New York, U.S.A., 11973 Egyetemi Könyvtárak UNT Digitális Könyvtár
<https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc717101/> A letöltés ideje: 2023. 09. 30.
- Helyzetelemzés (2020): Jász-Nagykun-Szolnok megye. Északkelet magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna 2-5 p. 127 p.
https://www.uni-miskolc.hu/files/11818/JNSZ_1207.pdf Letöltés ideje: 2023. 10. 28.
- Horváthné Barsi B.: (2015): Okos Város Fogalma, Konceptiója, Lehetséges Értékelési Módszerei. Győr, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Tudományok Intézete Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály
http://www.mrtt.hu/vandorgyulesek/2015/02/horvathne_barsi_boglarka.pdf A letöltés ideje: 2023. 09. 22.

- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat szolnoki járás (18 település)
<http://www.jnszm.hu/megye/> A letöltés ideje: 2023. 09. 15.
- Kovács T.: (2003): Vidékfejlesztési politika. Tér és Társadalom. 17. évf. 2003/2. 143-146 p.
http://real.mtak.hu/115812/1/EPA02251_Ter_es_tarsadalom3757.pdf A letöltés ideje: 2023. 05. 17.
- KSH (2013): Területi atlasz – Járások
https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_jarasok A letöltés ideje: 2023. 11. 03.
- KSH (2019): Területi atlasz – Egyéb területi lehatárolások
https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_egyeb_teruletilehatarolasok A letöltés ideje: 2023. 10. 28.
- Magyarország régiói (KSH, 2019)
https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_regiok A letöltés ideje: 2023. 05. 19.
- Nagy O. B.: (2020): A Smart City Koncepciójának fejlődése. Jelenkori társadalmi és gazdasági folyamatok. XV. évf. 1-2. szám 69-77. p.
http://acta.bibl.u-szeged.hu/69777/1/jelenkori_015_001-002_069-077.pdf A letöltés ideje: 2023. 09. 22.
- NUTS rendszer: Regionális politika
<https://archiv2011-2022regionalispolitika.kormany.hu/nuts-rendszer> A letöltés ideje: 2023. 09. 17.
- NUTS rendszer – Területi atlasz – Európai Unió. KSH
https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_eu_nuts A letöltés ideje: 2023. 05. 19.
- NUTS (2021) – Nomenclature of territorial units for statistics.
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background> A letöltés ideje: 2023. 09. 17.
- Sikos T. T. – Szendei D. (2022): Evolution of smart village models in Hungarian Abaúj micro-region. Miskolc, 154 p. 152-157 p.
https://www.ksh.hu/statszemle_archive/regstat/2022/2022_04/rs120407.pdf A letöltés ideje: 2023. 09. 17.
- A statisztikai célú területi egységek közös nómenklatúrája (NUTS)
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/99/a-statisztikai-celu-teruleti-egysegek-kozos-nomenklaturaja-nuts-> A letöltés ideje: 2023. 06. 04.

Mellékletek

1. sz. melléklet: **Felhasznált kutatási kérdőív**

Kedves Kitöltő!

Kovács Amanda vagyok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Vidékfejlesztési agrármérnök szak végzős hallgatója. Szakdolgozati kutatásom témája Szolnok város gazdasági fejlesztése. Az alábbi kérdőív célja Szolnok városának települési és gazdaságfejlesztési folyamatainak vizsgálata. Kérem csak és kizárólag akkor töltse ki a kérdőívemet, ha Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében él vagy Szolnok városhoz szoros kötődéssel rendelkezik! A kérdőív kitöltése teljesen anonim, így kérem, őszintén ossza meg gondolatait és észrevételeit a város fejlődésével kapcsolatban. Az Ön véleménye és tapasztalatai rendkívül értékesek számomra! Válaszadásával segíti a szakdolgozati kutatásomat, és hozzájárul a város esetleges további fejlesztéséhez. Köszönöm, hogy segíti munkámat a kérdőív kitöltésével!

1. Válaszadó neve

- Nő • Férfi

2. Válaszadó életkora

- 20 év alatt • 20-29 év • 30-39 év • 40-49 év • 50-59 év • 60 év felett

3. Válaszadó legmagasabb iskolai végzettsége (Kérem a legmagasabb szintű iskolai végzettséget jelölje be!)

- Általános iskola 8. osztálynál alacsonyabb
- Általános iskola 8. osztály
- OKJ képzés, felnőttképzés, szakképzés - érettségi nélkül
- Gimnáziumi érettségi
- Érettségi szakképesítéssel vagy érettségire épülő szakképesítés (szakközépiskola, szakmunkás iskola)
- Felsőfokú végzettség

4. Mi az Ön jelenlegi foglalkozása? (több válasz lehetséges)

- Tanuló
- Alkalmazott (fizikai munkát végző)
- Alkalmazott (szellemi munkát végző)
- Vállalkozó (egyéni vagy cégvezető)

- Munkanélküli
- Nyugdíjas
- Háztartásbeli/CSED/GYED/GYES
- Egyéb

5. Mi az Ön lakóhelye?

- Jelenleg Szolnokon lakom
- Szolnokon laktam, de elköltöztem
- Jász-Nagykun-Szolnok megyén belüli egyéb település
- Jász-Nagykun-Szolnok megyén kívüli település

6. Ön mióta él Szolnokon?

- Szolnokon születtem, mindig is itt laktam
- Kevesebb, mint 1 éve
- 1-5 éve
- Több, mint 5 éve
- Több, mint 10 éve

7. Gondolkodott -e már azon, hogy elköltözik a településről?

- Igen • Nem

8. Ha igennel válaszolt, kérem röviden indokolja meg az okát!

Rövid szöveges válasz

9. Ha nemmel válaszolt, kérem röviden indokolja meg az okát!

Rövid szöveges válasz

10. Ön szerint mi az oka az elvándorlásnak Szolnokról? (több válasz lehetséges)

- Munkahely hiánya
- Alacsony bérezés, megélhetési problémák
- Szórakozási lehetőségek és szabadidős tevékenységek hiánya
- Környezetváltozás iránti igény
- Lakhatási nehézségek
- Egészségügyi problémák
- Családi helyzet
- Egyéb

11. Miért kötődik Szolnokhoz? (több válasz lehetséges)

- Szolnokon születtem • Szolnokon alapítottam családot és otthont • Élhető település

- Táj és természeti adottságok miatt
- Munkalehetőség miatt
- Helyi közösséghez tartozom
- Egyéb

12. Jelenleg földrajzilag Ön hol dolgozik?

- Szolnok
- Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén belüli egyéb település, és pedig:
- Jász-Nagykun-Szolnok vármegyén kívüli település, és pedig:

13. Ön mennyire elégedett a Szolnokon elérhető munkalehetőségekkel?

1. Nagyon rossz; 2. Rossz; 3. Megfelelő; 4. Jó; 5. Kiváló

14. Ön szerint van -e kapcsolat az oktatási képzések és a munkaerőpiaci lehetőségek között?

- Igen
- Nem

15. Ön szerint az iskolai tanulmányok befejezését követően el tudnak helyezkedni a fiatalok Szolnokon?

- Igen
- Nem

16. Ön szerint mi annak az oka, hogy a fiatalok nem tudnak elhelyezkedni Szolnokon? (több válasz lehetséges)

- Én sem tudtam elhelyezkedni a saját szakmámban;
- Alacsony bérezés;
- Béren kívüli juttatások hiánya;
- Nem megfelelő munkakörülmények;
- Home office hiánya;
- Nem szeretnék a városban élni, nem is keresnek munkát;
- Egyéb

17. Egyéb megjelölése esetén mire gondol?

Hosszú szöveges válasz

18. Ön szerint melyik terület fejlődik leginkább Szolnokon? (Legfeljebb három választ jelöljön be!)

- Gazdaságfejlesztés (beruházások, ipari területek)
- Turizmus és kulturális szolgáltatások
- Közlekedési infrastruktúra (útépítés, tömegközlekedés)
- Szabadidős és sportolási lehetőségek
- Zöld területek és közparkok
- Lakóövezetek fejlesztése
- Egyéb

19. Egyéb megjelölése esetén mire gondol?

Rövid szöveges válasz

20. Kérjük, jelölje meg Szolnok településén az Ön által legfontosabbnak tartott 3 legrsúlyosabb fejlesztési területet!

- Munkahelyek, versenyképes jövedelem fejlesztése
- Kulturális, szabadidős, sportolási lehetőségek fejlesztése
- Zöldterületek, parkosítás fejlesztése
- Közútfejlesztés (autóút, kerékpárút)
- Oktatás fejlesztése
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Energetikai fejlesztések, fenntarthatóság
- Szociális fejlesztések (bölcsőde, idősek ellátása)
- Lakhatási támogatás fejlesztése
- Közmű-ellátás fejlesztése
- Egyéb

21. Egyéb megjelölése esetén mire gondol?

Rövid szöveges válasz

22. Kérjük, értékelje a Szolnokon elérhető szolgáltatásokat és egyéb városi életminőséget befolyásoló tényezőket! (Soronként egy választható)

	Egyáltalán nem elégedett	Kevésbé elégedett	Elégedett	Nagyon elégedett	Nem tudom megítélni
Óvodai/bölcsődei ellátás					
Közüntézmények felszereltsége					
Oktatás színvonalá, minősége					
Állami egészségügyi alapellátás minősége					
Szociális ellátás minősége, színvonalá					
Kulturális szolgáltatások minősége (pl. mozi,					

színház stb.)					
Sportolási, szabadidős lehetőségek rendelkezésre állása					

23. Kérjük, értékelje Szolnok közterületeinek és közlekedésének minőségét!
(Soronként egy választható)

	Nagyon rossz	Rossz	Megfelelő	Kiváló	Nem tudom megítélni
Közterületek minősége (közterek, utak, játszóterek stb.)					
Zöldterületek minősége					
Közvilágítás minősége					
Közbiztonság minősége					
Járdák minősége					
Kerékpárutak minősége					
Utak minősége					
Parkolási lehetőségek					
Tömegközlekedés minősége					

24. Ön szerint a Szolnok városában megvalósuló és folyamatban lévő fejlesztések a lakosság elvárásainak megfelelőek?

- Teljes mértékben • Részben • Egyáltalán nem • Nem tudom megítélni

25. Van-e olyan konkrét fejlesztés, amelyet javasolna Szolnokon?

Rövid szöveges válasz

26. Ön honnan értesül a Szolnokon megvalósuló fejlesztésekről? (több válasz lehetséges)

- Ismerőstől • Családtagtól • Munkatárstól • Rádió • Internet • TV • Újság, szórólap
- Egyéb

27. Ön szerint Szolnok városa mennyire követi a környezettudatosság és fenntarthatóság növelésére irányuló fejlesztéseket?

1. Nagyon rossz; 2. Rossz; 3. Megfelelő; 4. Jó; 5. Kiváló

28. Ön szerint Szolnok élhető város családok számára?

- Igen • Nem • Nem tudom megítélni

29. Mi az oka annak, hogy élhetőnek tartja Szolnok várost a családok számára? (több válasz lehetséges)

- Munkalehetőségek megfelelőek.
- Megfelelő infrastruktúra és közlekedés van.
- Oktatási lehetőségek megfelelőek.
- Alacsony a légszennyezettség.
- Alacsony a zajszennyezettség.
- Zöldterületek megléte.
- Táj és természeti adottságok kiválóak.
- Megfelelő közbiztonság.
- Szolgáltatások színvonala és minősége megfelelő.
- Kulturális és szórakozási lehetőségek jók.
- Sok a családi program.
- A településen belül jó a közösségek összetartó ereje.
- Egyéb

30. Egyéb megjelölése esetén mire gondol?

Rövid szöveges válasz

31. Amennyiben úgy érzi, hogy Szolnok város fejlődésével, fejlesztésével kapcsolatosan további megjegyzése lenne, kérem írja le véleményét!

Hosszú szöveges válasz

2. sz. melléklet: **Személyes interjú kérdések Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Városfejlesztési Osztályán dolgozó kollégájával, Katona Henriettával**

1. Milyen támogatások érhetők el az önkormányzatok számára a fejlesztések megvalósításához?
2. Milyen fő beruházásokat és fejlesztéseket terveznek az elkövetkezendő költségvetési időszakban? Hogyan döntöttek ezekről a beruházásokról?
3. Milyen arányban tervezik felhasználni az állami támogatásokat és az önkormányzati bevételeket?
4. Milyen terveik vannak a lakossági szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztésére vonatkozóan? Melyek a legfontosabb terveik ezen a területen?
5. Az infrastruktúra fejlesztése és karbantartása fontos szerepet játszik abban, hogy az emberek könnyebben és gyorsabban eljuthassanak a munkahelyükre és az egyéb fontos helyekre, mint például az iskolákba, az orvosi rendelőkhöz, vagy akár a bevásárlóközpontokba. Tervben van –e bármilyen fejlesztés, amely hatással lehet a szolnoki lakosok napi igényeinek kielégítésére és könnyebbé tételében?
6. Várható -e a turizmus fellendítése kapcsán turisztikai fejlesztés Szolnok városában?
7. Milyen jelentősebb környezetvédelmi, energetikai fejlesztések vannak tervben Szolnok városában?
8. Várhatóan milyen hatással lesznek a jövőbeli beruházások és fejlesztések a helyi közösségre és gazdaságra?

3. sz. melléklet: **Ábrák jegyzéke**

- 1. ábra: Magyarország régiói 5. oldal
- 2. ábra: NUTS besorolás 8. oldal
- 3. ábra: „Smart City” modell 10. oldal
- 4. ábra:” Smart City” 11. oldal
- 5. ábra: Szolnok város címere 17. oldal
- 6. ábra: Szolnok Tiszavirág híd 20. oldal
- 7. ábra: Szolnok Megyei Jogú Város lakónépessége 25. oldal
- 8. ábra: Nemek eloszlása 27. oldal
- 9. ábra: Életkor szerinti eloszlás 27. oldal
- 10. ábra: Legmagasabb iskolai végzettség 28. oldal

- 11. ábra: Lakóhely 29. oldal
- 12. ábra: Elvándorlás oka Szolnokról 30. oldal
- 13. ábra: Munkahely földrajzi elhelyezkedése 31. oldal
- 14. ábra: Munkalehetőségek Szolnokon 32. oldal
- 15. ábra: Fiatalok elhelyezkedésének nehézségei Szolnokon 33. oldal
- 16. ábra: Fejlődési területek Szolnokon 34. oldal
- 17. ábra: Legfontosabb fejlesztési területek Szolnok településén 35. oldal
- 18. ábra: Lakosság elvárásainak értékelése a folyamatban lévő fejlesztésekről 36. oldal
- 19. ábra: Környezettudatosság és fenntarthatóság Szolnokon 37. oldal
- 20. ábra: Szolnok élhetősége 38. oldal
- 21. ábra: Szolnok város élhetőségének okai 39. oldal

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Szolnok városfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata

Kovács Amanda

Vidékfejlesztési agrármérnöki szak, alapképzés, levelező tagozat

Vidék– és Területfejlesztési Tanszék/ Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Urbánné Malomsoki Mónika, tanszéki munkatárs, MATE VFGI VTT

A szakdolgozati kutatásom célja Szolnok városfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata volt, különös tekintettel a fiatalok elvándorlására és a város élhetőségére vonatkozóan. A dolgozatomban kitértem a területi osztályozási rendszerek ismertetésére, a NUTS szintek bemutatására, a regionális politika és az okos város ("Smart City") fontosságára, valamint kihívásaira. Szolnok város történelmét áttekintve bemutattam a jelenlegi gazdasági és infrastrukturális helyzetet, a múltbeli fejlesztéseket. Primer és szekunder kutatásom által elemzést készítettem a kérdőív kitöltők visszajelzésének segítségével a fejlesztendő területekről. A fiatalok és az idősebb korosztály elvándorlása Szolnok város számára komoly, megoldandó problémát jelent. Az oktatási és munkaerőpiaci lehetőségek, valamint az életminőség javítása fontos a település jövője szempontjából. A vizsgálatom eredményei szerint a fiatalok elvándorlásának legfőbb oka a kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzet, az alacsony bérezés. A válaszadók kritikusan értékelik a városfejlesztést és a városvezetés által végzett tevékenységeket, és sokan javaslatokat tettek a fejlesztésekre. Szakdolgozatom szemlélteti a városfejlesztés komplexitását és az elérhető „élhető város” jövőképet. A kutatásom során széleskörű forrásokat használtam fel, online és könyvtári cikkeket, valamint személyes interjút és online kérdőíves kutatást. A dolgozatom elkészítése során célom volt, hogy hitelesen tudjam képviselni az általam vizsgált témakört, ugyanakkor szerettem volna objektív szemléletű maradni Szolnok Megyei Jogú Város városfejlesztési lehetőségeinek elemzésének feltárásakor. Az eredmények azt mutatják, hogy Szolnok városa lehetőségeket kínál azoknak, akik itt képzelik el jövőjüket és családot szeretnének alapítani. A település képes lehet elkerülni a fiatalok elvándorlását a megfelelő infrastrukturális, oktatási, egészségügyi és munkaerőpiaci fejlesztésekkel és szolgáltatások bővítésével.

NYILATKOZAT

a szakdolgozat/¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Kovács Amanda
A Hallgató Neptun kódja: A18PEY
A dolgozat címe: Szolnok városfejlesztési lehetőségeinek vizsgálata
A megjelenés éve: 2023.
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2023. év 10. hó 31. nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

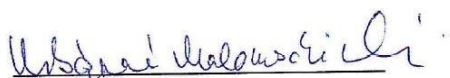
NYILATKOZAT

Kovács Amanda (hallgató Neptun azonosítója: A18PEY) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / **nem javaslom**¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: 2023. év 10. hó 31. nap

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.